

AUSRA Nr. 24 (64)

LIETUVIŲ PADĖTIS BALTARUSIJOS TSR

(Tęsinys)

Radūnėje buvo lenkų kunigų panaikintos lietuviškos pamaldos. Kun. Steinas (mirus 1978 m.) iki pat savo mirties nelaikė savo parapijiečiams lietuviškų pamaldų, nors pats lietuviškai gerai mokėjo. Jo vieton dabar paskirtas kitas kunigas, kuris irgi neleidžia lietuviškų pamaldų.

Kai Radūnės bažnyčioje buvo panaikintos lietuviškos pamaldos, dalis šios parapijos atsiskyrė. Pelesos kaime pasistatė bažnyčią ir įsteigė atskirą parapiją. Bažnyčia statė patys parapijiečiai iš vietinės medžiagos — akmenų, patys dirbo ir išlaidoms aukojo, iš valdžios jokios paramos negavo. Ši bažnyčia veikė iki 1950 metų. Tais metais šios bažnyčios klebonas kun. Vienažindis buvo areštuotas, pati bažnyčia uždaryta ir paversta kolūkių sandėliu, o vėliau buvo nugriauti ir jos bokštai. Dėl bažnyčios atėmimo ir jos išniekinimo parapijiečiai rašė skundus aukščiausiems Tarybų Sąjungos valdžiai, bet jie nieko nepadėjo. Po to daug kartų buvo siūsti pareiškimai net su delegacijomis, vietinei ir aukščiausiai sovietinei valdžiai, prašant sugrąžinti atimtą bažnyčią. Paskutinį kartą 1977 m. buvo surinkta apie 500 parašų ir pasiūsta pareiškimai Religijų reikalų įgaliotiniui Gardine. Prašyta grąžinti tikintiesiems Pelesos bažnyčią ir leisti lietuvių kunigui eiti joje pareigas. Pareiškimai parapijiečiai nurodė, jog jie patys savo lėšomis atstatys sunaikintą bažnyčią,

tik prašė išskirti medžiagų atstatymui, už kurias jie sumokėsia. Į pareiškimą buvo atsakyta neigiamai. Tuomet 1978 m. pradžioje tokio pat turinio pareiškimas buvo pasiūstas į Maskvą drg. L. Brežnevui. Iš Brežnevo kanceliarijos jis buvo atsiųstas klausimui „išspręsti“ į Varenavo rajoną, iš kur vėl gautas neigiamas atsakymas. 1979 m. lapkričio mėn. dėl tokios pareiškimo eigos parapijiečiai pasiskundė TSRS prokurorui Rudenko, bet ir jis nieko nepadėjo.

Dabar Baltarusijos TSR katalikų bažnyčiose būna tik lenkiškos pamaldos. Jaunesnioji karta — tiek lietuviai, tiek gudai — lenkiškai nemoka, nes lenkiškų mokyklų Baltarusijos TSR taip pat nėra. Lenkiškai moka tik vyresnės kartos žmonės, turį apie 55 ir daugiau metų amžiaus, kurie čia, buvusioje Lenkijoje, (1920-1939 m.) užaugo prieš II pasaulinį karą. Galima suprasti, kokius vaisius gali duoti Kristaus mokslo skelbimas lenkų kalba, kurios žmonės visai nemoka. O vaisiai tokie — jaunimas ir bažnyčia visai neina.

Baltarusijos TSR lietuviai religinių atžvilgiu atsidūrė apvertkinoje padėtyje. Jeigu lietuvis nori savo kalba patenkinti religinius poreikius (išklausti šv. Mišias, atlikti išpažintį, pamokyti savo vaikus tikėjimo tiesų), jis turi vykti į Lietuvą 50 ir daugiau km., o kai kuriose vietovėse iki 100 km.

(Bus daugiau)

VOKIEČIAI LAUKIA REAGANO VIZITO

„Taikos mylėtojai“ ruošia demonstracijas

New Yorkas. — Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Schmidt pasikalbėjimo su JAV kariuomenės laikraščiu „Stars and Stripes“ pasakė, jog nesąmonė yra manyti, kad vokiečiai vis daugiau tampa Amerikos priešais, kad jie nusistatė prieš amerikiečius. Jis pridėjo, kad 80 nuoš. vokiečių pritaria Nato santarvei ir mėgsta amerikiečius.

Paryžiuje tarptautinė viešosios opinijos įstaiga — International Gallup šeštadienį paskelbė Vakarų Europos gyventojų nuomonę apie dabartinius įtempius. „Newsweek“ žurnalas skelbia, jog į klausimą: ar geriau pasiduoti sovietų įtakai ir neturėti su jais karo ar geriau kovoti, negu pasiduoti rusų dominavimui, 75 nuoš. anglų, 57 nuoš. prancūzų, 74 nuoš. vokiečių ir 48 nuoš. italų pasakė, kad geriau būtų eiti į karą, negu pasiduoti rusų dominavimui. Italijoje 17 nuoš. pasirinko rusų dominavimą, o 35 nuoš. pasakė, kad jie nežino, kas būtų geriau.

Kada tas pats klausimas buvo klausiamas Amerikoje, net 83 nuoš. pasirinko karą, o ne rusų sistemą. Europiečiai buvo klausiami, ar jie pasitiki JAV užsienio politika? Brita-

nijoje 35 nuoš. pasakė, kad jie pasitiki, Prancūzijoje — 40 nuoš., o Vak. Vokietijoje — 57 nuoš.

Nežiūrint viešosios opinijos tyrinėjimų ir vokiečių valdžios pareiškimų, Vokietijoje vyksta pasirošimai demonstracijoms prieš Ameriką. Kelios kairiosios organizacijos numato birželio 10 d. pasitikti prezidentą Reaganą didelėmis protesto prieš Amerikos politiką demonstracijomis. Tą dieną Bonoje įvyks Nato santarvės valstybių vadų pasitarimai. Jaunieji socialistai savo mitingo Vakarų Berlyne pasmerkė prez. Reagano vizitą. Socialistų vadas Klaus Peter Wolf pavadino tą vizitą „taikos judėjimo provokacija“. Laisvųjų demokratų partijos jaunimo sparnas irgi planuoja ruošti demonstracijas prieš Reaganą, kuris esąs „karo kurstytojas“. Prie šių grupių prisideda gamtos apsaugos politinė „žaliųjų“ partija, kuri įžiūri Nato vadų suvažiavimą gerą progą protestuoti prieš santarvės branduolinių ginklų politiką. Manoma, kad prie planuojamų demonstracijų prisidės ir įvairios protestantų grupės.

Krikščionių demokratų

Indijos gynybos ministeris Ramaswamy Venkataraman (kairėje) susitinka su Sovietų Sąjungos delegacija. Viduryje — sovietų jūrų laivyno vadas, admiralas Sergei Gorškov. Dešinėje — gynybos ministeris maršalas Dimitri Ustinov. Šalia pasitarimų dėl ginklų Indijos kariuomenei, sovietų delegacija dalyvauja kariuomenės manevruose, apžiūrės ginklų fabrikus.

LENKIJOS DARBO UNIŲ ATEITIS

Valdžia planuoja paklusnias unijas

Varšuva. — Lenkijos kariuomenės valdžia pradėjusi slapstus pasitarimus su mažiau žinomais „Solidarumo“ veikėjais, kaip praneša užsienio korespondentai iš pogrindžio sluoksnių. Vasario 22 Lenkijos valdžia paskelbė naują darbininkų profesinių sąjungų planą, kuriame pakartojta daug 1980 metų „Solidarumui“ suteiktų teisių, pakartojta taisyklės, kad unijos privalo laikytis Lenkijos konstitucijos, privalo gerbti komunistinę sistemą ir Lenkijos sutartis su kitomis socialistinėmis šalimis. Pabrėžiama, kad valstybėje komunistų partija turi „vadovaujantį vaidmenį“. Šalia seniau sutartų pagrindinių principų, naujasis valdžios komisijos projektas pilnas punktų, kurie skirti prižiūrėti, kad „Solidarumas“ niekad nebeturėtų tokios galios ir autoriteto, kurį turėjo prieš karo stovio įvedimą. Projekte sakoma, kad profesinės sąjungos neturi skaldyti visuomenės savo veiksmais, neturi tarnauti anarchijai, įtempimų didinimui, neturi siekti socialistinės sistemos panaikinimo.

Vyriausybė nori atgaivinti profesines sąjungas, organizuojamas pagal profesijas, darbo rūšį, o ne pagal vaivadijas, miestus ar rajonus. Valdžios projekte leidžiami streikai, tačiau pabrėžiama, kad jie bus naudojami tik kaip paskutinė priemonė, paskutinis ginklas. Dėl kilusių ginčų tarp įmonės vadovų ir unijos paskutinį žodį turėtų valdžios partija.

Partija Reagano atvykimo proga planuoja pakviesti jį pasakyti kalbą parlamente. Partijos vadas Helmut Kohl ragino birželio 5 rengti didžiulę „Taikos laisvėje“ demonstraciją. Negalima palikti gatvių tik Amerikos ir Nato santarvės priešams, pasakė Kohl. Katalikiškuose Vokietijos rajonuose jau pasigirdo skundų prieš politines demonstracijas, nes tą savaitę katalikai ruošia Dievo Kūno procesijas.

teismai. Nebūtų toleruojami jokie politiniai streikai, sakoma valdžios projekte.

Vokiečių žurnalas „Der Spiegel“ kovo 8 d. išspausdino lenko disidentų Adam Michnik straipsnį apie „Solidarumo“ praeities klaidas ir pramatomą ateitį. Michnikas, dabar internutas, buvo unijos centro patarėjas, pagarsėjęs KOR organizacijos vadovas ir kūrėjas. Jis 32 kartus buvo valdžios kalinamas už žmogaus teisių gynimą. Jis pripažįsta, kad „Solidarumas“ buvo naivus, per daug tikėjosi iš valdžios, neįvertino komunistų partijos galios. Unija buvo milžinas plieninėmis kojomis, tačiau molio rankomis, o komunistų partija turėjo molines kojas, tačiau — plieno rankas.

Michnik paneigia valdžios kaltinimą, kad „Solidarumas“ siekė politinės galios. Unija neturėjo nei programos, nei jokio ministerių slapto kabineto. Unija po 37 metų apgaudinėjimų, pažeminimų, įtarinėjimų buvo nepatyrusi, nemokėjo nusileisti, kur reikėjo ir dažnai vėlėsi į ginčus dėl nesvarbių dalykų, rašo Michnik.

Jis sako, kad durtuvai nepajėgs panaikinti 15 mėnesių laisvės atminimo. Jis pasisako prieš Vakarų sankcijas Lenkijai, nors džiaugiasi moraline parama nukentėjusiems.

Prašo paleisti Lech Walesą

Varšuva. — Suinto „Solidarumo“ vado L. Walesos žmona Danuta parašė laišką generolui Jaruzelskiui, prašydama išleisti vyrą ateinančią sekmadienį dalyvauti dukters Marijos Viktorijos krikštynose. Darbo sąjungų ministeris Ciosek buvo pažadėjęs jai, kad Walesa bus išleistas, tačiau dabar atrodo, kad jis pakeitė savo nuomonę. „Gal jis per mažas“ paleisti mano vyrą, todėl parašiau Jaruzelskiui“, pasakė Danuta Walesa.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Šiaurinėje Airijoje penkiuose miestuose tuo pačiu metu sprogo bombos, vienas 11 m. berniukas žuvo, sužeisti 15 žmonių.

— Greit tirptas sniegas ir lietus patvindė upes Indianoj, Michigane ir Ohio. Daug žmonių turėjo palikti apsemtus namus.

— Austrijos užsienio reikalų ministeris W. Pahr atvyko į Washingtoną papasakoti apie Libijos diktatoriaus Khaddafio vizitą. Libija norinti derėtis su JAV ir pagerinti ryšius.

— Atstovų Rūmose pasiūlytos kelios rezolucijos. Viena uždraustų JAV vyriausybei siųsti į Salvadorą kareivius. Kitą draudžia imtis slapto veiksmų prieš komunistinę Nikaragvos valdžią.

— Libija jau gavo pirmą Prancūzijos karinį, raketomis ginkluotą, greitlaidį iš 10-ties užsakytų. Kai Libija įžengė į Čadą, Prancūzija buvo sustabdžiusi ginklų Libijai siuntimą. Dabar draudimas atšauktas. Iki metų galo Libija gaus dar 5 karo laivus. Kiti keturi bus pastatyti ateinančiais metais.

— Gvatemalos kongresas patvirtino prezidento rinkimus. Išrinkti paskelbtas gen. Angel Anibal Guevara.

— Floridoje kovai prieš narkotikų pirklius paskirti dar 280 detektyvų ir du elektroniniai aparatai aprūpinti karo žvalgybos lėktuvais. Specialiai kovos prieš narkotikus komisijai vadovauja viceprezidentas Bush.

— Nikaragvos ambasadorius Washingtono Fiallos Navarro pasakė, kad Nikaragvoje yra apie tuzinas Kubos karinių patarėjų, tačiau jo šalis neremia sukilėlių Salvadore, kaip tvirtina JAV vyriausybė.

RUSŲ GENEROLAI INDIJOS SVEČIAI

Indijai reikia naujų ginklų

New Delhi. — Sovietų Sąjungos delegacija, vadovaujama gynybos ministerio maršalo Dimitri Ustinov, atvyko Indijon šešių dienų vizito. Delegacijoje yra aviacijos, karo laivyno ir armijos vadai, viso 16 generolų.

Indijos spauda pripažįsta, kad bus kalbama apie sovietų ginklų tiekimą. Indijai reikia modernių ginklų: Mig-27 lėktuvų, T-82 tankų, karo transporto Antonovo lėktuvų ir kitų ginklų.

Sovietų spauda buvo išsvystiusi plačią propagandą prieš Kinijos ir Pakistano pavojų Indijai. Kai Indijos vyriausybė pradėdavo tartis su kiniais ar pakistaniečiais, sovietų spauda piktai reaguodavo, įrodinėdama, kad Indija turi tik vieną patikimą draugą — Sovietų Sąjungą. Maskvai labai nepatiko ir žinios apie Indijos nutarimą pirkti karo lėktuvų iš Prancūzijos.

Kovo 11 d. sovietų kariuomenės laikraštis kaltino Reagano vyriausybę, kuri ginkluojanti Pakistaną, plečianti karinius ryšius su Kinija. Tiesyčiai ir Amerikos CIA subversiniai veiksmai nukreipti prieš Indiją, įrodinėjo sovietų laikraštis.

Didžiausią nesantaiką tarp Indijos ir Pakistano sukelia Kašmyro teritorija. Tai šiaurinėje Indijoje esanti žemė, apie 300,000 kv. kilometrų. Kai 1947 metais Britanija dalijo

savo buvusias kolonijas į indus ir musulmoniškojo Pakistaną, spalio 22 d. pakistaniečiai įsiveržė į Kašmyrą. Jo valdovas maharadža paprašė pagalbos iš Indijos ir pareiškė norą prisijungti prie jos. Indija jam pagalbą suteikė ir 1947 m. spalio 27 d. paskelbė, kad Kašmyras prijungiamas prie Indijos. Jungtinių Tautų Saugumo tarybai įsikišus, karo veiksmai tarp Pakistano ir Indijos buvo nutraukti tik 1948 m. pabaigoje. Pagal karo paliaubų liniją didžioji Kašmyro dalis liko Indijai, kitą dalį toliau kontroliavo Pakistanas. Dėl tų žemių karai vyko 1965 ir 1971 metais. Jie padėties nepakeitė. Buvo nustatyta demarkacijos linija.

Indijos-Pakistano derybose buvo susitarta dėl daugelio klausimų, tačiau, kai prieinama prie Kašmyro, abi pusės neranda bendros kalbos.

Teismas Lenkijoje

Varšuva. — Lenkijos spauda daug kartų puolė antisocialistinę lenkų organizaciją KPN — Nepriklausomos Lenkijos Konfederaciją. Jos vadai yra teisiami, nors grupės steigėjas, teisininkas ir žurnalistas L. Miczulski įrodinėja, kad jo organizacija veikia pagal Lenkijos dabartinę konstituciją ir todėl negali būti kaltinama valstybės išdavimu.

Paskutiniu metu valstybės prokuratūra bando suriši KPN veiklą su milicininio nužudymo Varšuvoje. Pradžioje dėl to nužudymo buvo suimti 9 asmenys, jų tarpe katalikų kunigas, kuris paslėpęs ginklą, kuriuo buvo peršautas policininkas. Dabar suimti dar 5 asmenys, jų tarpe KPN kelnariai. Tardomas ir antras kunigas. Valstybė stengiasi įrodyti, kad nužudymas buvo politinis konfederacijos veiksmas.

Rinkos sankcijos

Bona. — Europoje lankosi valstybės departamento pasekretorius James Buckley, kuris bando suderinti su sąjungininkų vyriausybėmis sankcijų Lenkijai ir Sovietų Sąjungai problemą. Europos Rinkos valstybės pirmadienį patvirtino nutarimą nepirkti iš sovietų įvairių prekių: perlų, laikrodžių, kailių, žiuronių, tačiau toms prekėms Europos Rinka išleisdo tik apie 145 mil. dol. per metus.

Vakarų Vokietijos krikščionių demokratų partija kaltina vyriausybę, kad ji slapta vėl suteikusi sovietams 640 mil. dol. kreditų.

KALENDORIUS

Kovo 17 d.: Patrikas, Gertrūda, Genvilas, Varuna.

Kovo 18 d.: Kirilas Jeruz., Eimutis, Gintarė. Saulė teka 6:01, leidžiasi 5:58.

ORAS

Debesuota, stiproki vėjai, gali lyti, temperatūra dieną 50 l., naktį 40 l.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

KAZIUKO MUGĖ CHICAGOJE

24-toji Chicago skautijos Kaziuko mugė, įvykusi sekmdienį, kovo 4 d., buvo įdomi ir sėkminga. Ir šiemet susidomėjimas jai buvo didelis. Tūkstantinės Chicagoje ir apylinkėse gyvenančių tautiečių minios nuo ankstyvo ryto iki pat mugės uždarymo plaukė medžio drožinių ir kt. Rečiau Chicagone atvykstančius ypač domino kasmė akademiku sumaniai tvarkomas spaudos kioskas pasižymis lietuviškų knygų, plokštelių ir tautodailės dirbinių gausumu. Dar kitiems įdomu buvo pasižmonėti, seniai bemačius draugus ir pažįstamus susitikti ir po socių lietuviškų pietų, gerkšnojančią kavą, gardžiuotis skaniais tortais ir pyragaičiais, kurių didelį pasirinkimą siūlė visuose Jaunimo centro aukštuose įrengtos skautiškų vietų kavinės.

Šiometinė mugė skyrėsi tuo, kad vėl buvo atgaivintas prieš mugės atidarymą dalyvavimas šv. Mišiose, kurias 9:15 val. ryto tėvų jėzuitų koplyčioje aukojė LSS Sesierys dvasios vadovas v.s. kun. Juozas Vaisnys. Paprašyti Viešpaties ir savo globėjo šv. Kazimiero palaimos prisirinko pilna koplyčia skautiškų jaunimo, vadovų, ir tėvelių. Gražų papvėzdį čia parodė s. A. Ramanauskienės vadovaujama vyr. skautiškų-kandidatų draugovė, į Mišias atėjusi organizuotai. Džiugu buvo matyti skautišką šeimą vėl drauge dalyvaujančią pamaldose.

Mišių maldas gražiai skaitė dvi „Aušros Vartų“ tunto prityrusios skautės — Gailė Eidukaitė ir Rūta Stroputė. Vargonavo ir giedojimui vadovavo jūrų skautė valt. Alvydė Eitutyte. Aukos prie altoriaus atnešė neseniai LS Sesierys vyriausia skautininkė išrinktoji v.s. fil. Danutė Eidukienė su savo jauniausiu sūnum, „Lituanicos“ tunto skautu — Saulium.

Po Mišių visi skautai ir skautės rinkosi Jaunimo centro didžiojoje salėje ir rikiavosi prieš tuntu paviljonus. 10 val. mugės komendantui ps. Romui Puodžiūnui sukomandavus: „Ramiai!“, nuščiuvu balsai ir visų akys nukrypo į duris, į atlyvstančius garbės svečius. Lietuvos generalinė konsulė s. Juzė Daužvardienė ir šiemet

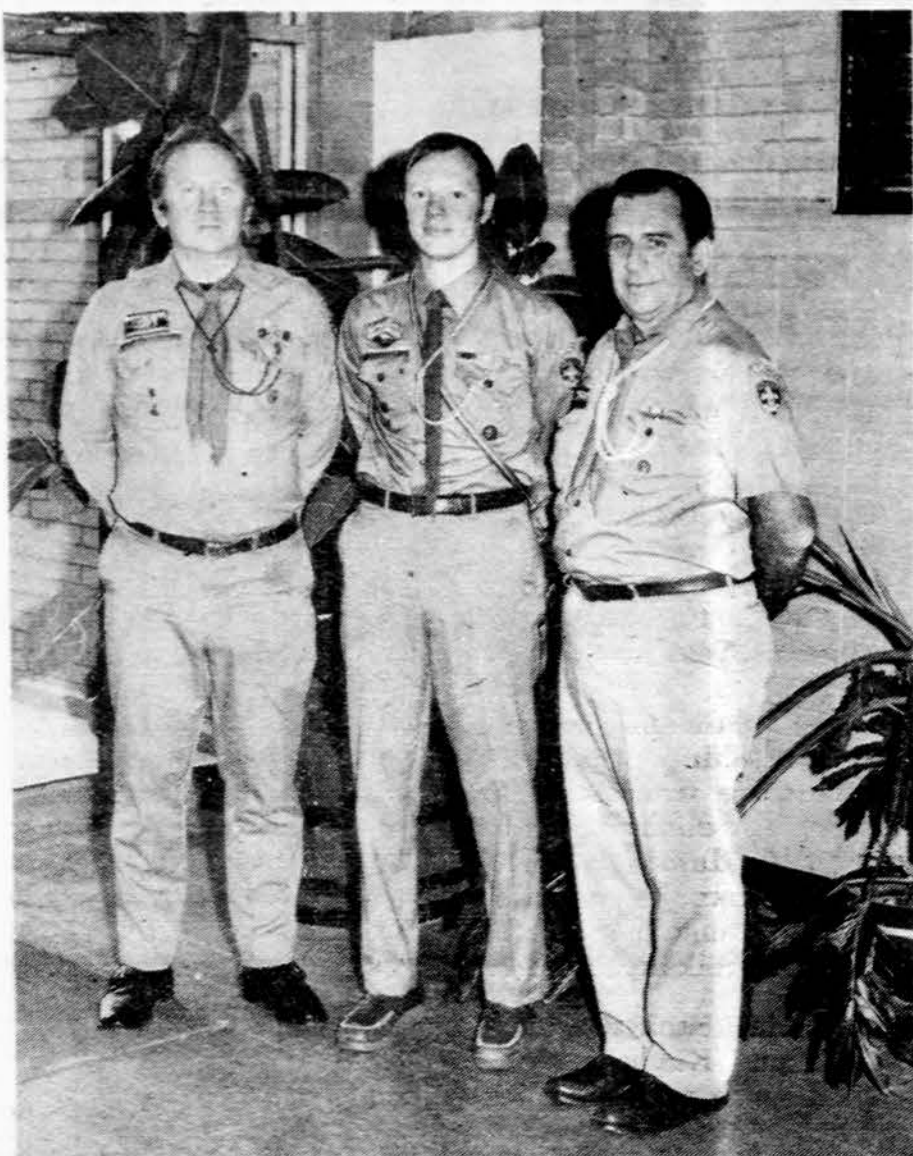
atvyko atidaryti Kaziuko mugės. Ją lydėjo LSS Tarybos pirm. v.s. fil. Sigitas Miknaitis, LS Sesierys vyriausia skautininkė v.s. Irena Kerelienė, Sesierys dvasios vadovas v.s. kun. Juozas Vaisnys, S.J., Vidurio rajono vadas v.s. Zigmas Jaunius, vadeivė j.v.s. Aldona Gasnerienė ir kiti LSS ar vietinių vietų pareigūnai. Svečių tarpe buvo ir Clevelando „Pilenų“ tunto tuntininkas ps. Remigijus Belzinskas.

Šiemet mugės atidarymą pravėdė „Lituanicos“ tuntas. Tuntininkas s. fil. Romas Rupinskas pasveikino svečius ir pakvietė konsulę atidaryti mugę. Mieloji viešnia, kuri jau dvidešimt ketvirtą kartą dalyvauja šiose ceremonijose, perkirpo platų, dviejų skautų laikomą kaspiną su įrašu „Kaziuko mugė“. Konsulei buvo įteikta gražių gėlių puokštė. Garbės svečiai buvo pakviesti apžiūrėti mugę. Prie kiekvieno paviljono jie buvo sutikti su dovanėlėmis ir išsiriikiavusių vietų šūkais.

Svečiams išėjus iš salės, pro abejas duris ėmė plūsti nenu-trūkstanti lankytojų srovė. Prekystaliai tuoj buvo tiesiog apgulti žiūrovų ir pirkėjų. Vieni gėrėjęsi gražiais mugininkais, kiti skubėjo pirkti patinkamus, kad kiti jų „nenušineštų“, tretį derėjosi dėl kainų, negaudami norimų nuolaidų ėjo toliau, tikėdamiesi, kad prieš mugę uždaranant pigiau galės nusipirkti, deja, tokiems teko nusivilti ir nevienam namo tuščiomis grįžti. Vaikai negaišo verždamiesi prie laimėjimo lentynų tikedamiesi už iš tėvo iškaulytą dolerį laimėti iš anksto nužūrėtą laimikį.

Apsipirkę ir minioje besistumdami, nuvargę ieškojo poilsio ir atgaivos įvairiose kavinėse, o išalkę leidosi į požeminį aukštą, kur mažojoje salėje veikė „Aušros Vartų“ ir „Kernavės“ tuntu valgyklos, o Jaunimo centro kavinėje „Nerijos“ tuntas kepė pitca, vaišino tortais ir pyragaičiais.

Metams bėgant, keičiasi mugės lankytojų pareikalavimas įvairių eksponatų, keičiasi jų skonis, o tuo pačiu keičiasi ir mugės pobūdis. Pradžioje, mums naujai įsikūrusiems šiame kontinente, norėjosi savo namų aplinką sukurti jaukiai lietuviškai. Visko stokojome, visko reikėjo. Todėl bematant iš mugės išnykdavo ne

„Lituanicos“ tunto vadovai pasirošę Kaziuko mugės atidarymui. Iš k.: tuntininko pavaduotojas ps. A. Jariūnas, tuntininkas s. fil. Romas Rupinskas ir adjutantas ps. Romas Puodžiūnas.

tik tautinės lėlės, pagalvėlės, bet noriai pirkome ir iš įvairių sėklų sukurto mozaikos paveikslus ir kt. Metams bėgant, susidomėjimas augo koplytėlėmis, lietuviškais kryžiais, vytimis ir įvairiais medžio drožiniais, kuriuos net buvome pradėję masiniai gaminti. Kasmė medžio kainoms kylant ir tuntuose pradėdant stokoti talkininkų, atsisakyta masinės gamybos, tai itin žymu buvo praeitų ir šių metų mugėse. Nors visų tuntu paviljonuose didesnę ekspонатų dalį sudarė medžio darbai, bet jų vėnuodę, ar panašius, turėta tik po keletą ir įvairesnių. Kad mūsų kūrybingumas neišsenka liudija ir tai, kad kiekvienais metais sugebama sukurti naujų, įdomių ir iki šiol nematytų darbų. Garsus mozaikos vazomis „Nerijos“ tuntas šiemet jų būturėjo vos kelias, bet pasiūlė įdomių nedidelių koplytstulpių, dailių dail. K. Veselkos suprojektuotų piemenėlių figūrėlių, gražių, tautiniais motyvais papuoštų inkilų. „Aušros Vartų“ tuntas vėl pasižymėjo pasiūlomų muginukų įvairumu — nuo dekoratyvinių iki praktiškų. Jais galėjai įsigyti ne tik gražių medžio drožinių, puikiai dekoruotų lėkščių, bet ir praktiškų namų apyvokos reikmenų — lietuviškas sūriams slėgti sūrinį ir kt. O jau iš medžio sukurty gėlių gražuomo galėtų pavydėti ir darželiuose auganamos „Lituanicos“ tuntas irgi pasižymėjo įvairių skoningai pagamintų medžio darbų gausumu ir įvairumu. Praktiškiausios turbūt šiemet buvo „Kernavės“ tunto sesės. Jos šalia meniškų darbų turėjo didžiausią pasiūlą įvairių praktiškų namų apyvokos dalykėlių. Naujovė čia buvo dailios nedidelės tautiniais rūbais pasipuošusios keramikos lietu-

vaikių statulėlės, įvairių keramikos indų pasirinkimas. Kernavietės šiemet vienintelės turėjo gražių Vilniaus verbi. Akademikai ir vėl nemažai pardavė lietuviškų knygų, plokštelių, lipinukų ir kt.

Kavinėse buvo didelis įvairių pyragų ir tortų pasirinkimas, bet jau nebeįdama tiek daug kūrybingumo į aplinką — jų išpuošimą, įrengimą. Kai kuriuose aiškiai jaučiama televizijos įtaka. Šiemet kūrybingiausia turbūt buvo „Lituanicos“ tunto sk. vyčių kavinė su priešistorinio žmogaus tema. Čia maloni staigmena buvo puikiai kas pusvalandį dainavęs Clevelando

Clevelando „Pilenų“ tunto dainuojantis vienetas „Budėk!“. Iš k.: P. Nasvytis, R. Urbaitis, J. Muliolis, A. Vanagas, D. Motiejūnas ir P. Žiedonis. Akordeonistas R. Bilūnas. Šis vienetas gražiai reikišias įvairiose skautiškose renginiuose. Šiometinėje Chicago skautų „Či Kaziuko“ mugėje savo gražių dainavimų sužavėjo chigagiečius. Vieneto vadovas sk. vytytis. P. Nasvytis.

skautų sekstetas „Budėk!“, vadovaujamas sk. vyty P. Nasvyčio. Dėmesio vertas buvo ir „Aušros Vartų“ tunto vaikų kambarys, kurį domėnavo gražiai tautinėm juostoms papuoštas šv. Kazimiero paveikslas su įrašu: „Šv. Kazimieras, Lietuvos jaunimo globėjas“.

Šiometinėje mugėje ypač pasigėsta gražių balionų su įrašu „Kaziuko mugė“, kuriuos kasmė parūpindavo „Nerijos“ tuntas. Tokiu balionu nešinas vaikas grįžęs namo tikrai jautėsi mugėje buvęs. Vertėtų šią tradiciją grąžinti. Pasigėsta ir savo dekoruotus maišus pardavinėjančių paukštyčių, o taip pat ir žvilių vilkiukų pašto.

Mugės įvertinimas būtų netikslus, jei vien tik gerąsias jos ypatybes išsiskačiuotume „nepastebėdami“ ir ne taip jau gerų. Dirbdami su jaunuimui privalome pabrėžti auklėjamąjį momentą, kuriame didelę dalį turėtume skirti ir estetinio jausmo bei vertybių pajautimui, jų ugdymui. Tokie „smagumai“, kaip kreminių pyragų mėtymas į skautų (ir dar uni-formuotų) veidus, neturėtų būti leidžiami. Nepateisinamas ir tokio „Casino“ įruošimas. Ste-

bint, ten azartiškai lošiančius vilkiukus nekėlė pasigėrėjimo, tik rūpestį. Neturėtų būti prekiaujama ar kam nors kitam naudojami gyvi sutvėrimai, šiuo atveju auksinės žuvelės ir baltosios pelytės. Vaikai galėtų būti užimami įdomesniais ir naudingesniais žaidimais kaip šimtinės vilkiukų stalo teniso rungtynės; tokių įvairių rungtynių ir žaidimų būtų galima pasiūlyti ir daugiau, tik tam reikėtų ruošti visiems tuntams planuojant ne uždarbį, o vaikų užėmimo auklėjančiom priemonėm tikslais.

Iš kiekvieno įvykiomokomės. Kaip per ilgą Kaziuko mugių ruošimo metų eilę mokėmės ir kasmė vis ką nors naujo pasiūlom ir sugalvojam, nėra abejonės, kad ir praėjusioji jau kelia naujų minčių, kurios gražiai ir konkrečiai išryškės sekančių metų sukaityvinėje — 25-toje Chicago skautijos Kaziuko mugėje.

IR

PAVYKUSI IŠSKYLA

„Lituanicos“ tunto gen. T. Daukanto vardo skautų vyčių būrelio vasario 28 d. į Cascade Mountains ruoštoji slidinėjimo išskyla susilaukė tikrai didelio susidomėjimo. Dalyvavo daugiau šimto asmenų — visų tuntu skautės, skautai, draugai, gės ir tėvai. Pripildė net du autobusus, kiti vyko savo mis priemonėmis. Visi dalyviai turėjo daug malonumo besibaigiančios žiemos gamtoje, todėl nuširdžiai įvertino organizatorių pastangas. Mums buvo malonu, kad mūsų pastangos nebuvo veltui. Tas skatins mus ir ateityje panašias išvykas ruošti. Aišku, mes iš savo pusės esame dėkingi dalyviams. Negalime užmiršti ir „Skautybės Kelio“, kuris kavinė su priešistorinio žmogaus tema. Čia maloni staigmena buvo puikiai kas pusvalandį dainavęs Clevelando

Daukantietis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$45.00 — Chicago, Cook County, Illinois, and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$43.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Užsienyje	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kitur — Amerikoje	\$43.00	\$25.00	\$18.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taisyso nuožūra. Neaunaudotų straipsnių neaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišūnčiamos gavus prašymą.

SKAUTŲ SAJŪDIS JAPONIJOJE

Japonijoje plinta katalikų skautų sąjūdis. Įvairiose Japonijos katalikų parapijose jau veikia 130 berniukų skautų grupių, ir 150 mergaičių skautiškų grupių. Vien Osakos mieste jau yra įsikūrusios 39-nios skautų ir skautiškų grupės; sostinėje Tokio 34-rios. Skautų sąjūdis Japonijoje dar žengia savo pirmuosius žingsnius, todėl jame dar jaučiami kai kurie organizaciniai trūkumai.

Jūs dabar siekiama įveikti, visų pirma parengiant tinkamus skautų sąjūdžio vadovus.

DR. JONAS MAŽEIKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

4600 W. 103 St. Oak Lawn

Tel. 423-8380

Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4, 6-8; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. K. G. BALUKAS

Akusierija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446

Jei neatšiliepi, skambinti 374-8004

Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849; Rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. — BE 3-5893

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-mos ir Campbell Ave. kampas)

Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA

1185 Dundee Ave.

Elgin, Ill. 60120

Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisai:

111 NO. WABASH AVE.

Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 372-5222, 236-6575

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

8104 S. Roberts Road

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 563-0700

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, Pritaiko akinius ir „Contact lenses“

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 434-2123, namų 448-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS

2454 West 71st Street

Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILOBAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 West 63rd Street

Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

Val. pagal susitarimą; antr., treč., ketv. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.

Tel. — 778-3400

„Lituanicos“ tunto Kaziuko mugėi pasirošimo talkininkai daug ilgų žiemų vakarų pašventė, kad mugė būtų gausi vertingais eksponatais. Iš k.:

s. Vytautas Balzaras, s. Nijolė Balzarienė, R. Grauziūnienė, I. Putrienė, V. Grauzinis, A. Putrius ir v.s. Zigmas Jaunius. Nuotr. J. Tamulaitis

Pasidalijimas

DVASIOS TURTAIS

Visos etninės grupės, kurios dar mėgina išlaikyti tautinę tapatybę, skundžiasi, kad jos per daug išsiskleidžiusios, kad daugumas gyvena be ryšio su savo tautybės žmonėmis. Apie išsiskleidimą rašo italai, lenkai, latviai ir žydai, nors jau kai kurie jų susijonimui naudoja tik anglų kalbą. Bet jie norėtų palaikyti ryšius politiška, visuomeniška, ideologiškai, juoba iš tikrųjų koliai nelaimė savo senelių krašta, kaip dabar Lenkijoje. Jie siūlo įvairių receptų tam išsiskleidimui sulaukyti, bet etninės grupės yra persilpnos sulaukyti gyvenimo įsibėgėjimą ir vietos aplinkybes. Nauji darbai ir naujos profesijos priverčia jaunesnius keltis ten, kur yra jų darbas.

Nors lietuvių likimas yra skirtingas nuo italų, lenkų ar žydų, bet išsiskleidimo negyvenam dar labiau jaučiamas. Ji labiau jaučiama, kai iš mažos apylinkės išsikelia du ar trys žmonės, juo labiau dvi ar trys šeimos. Nekalbama apie tuos, kurie senatvėje išsikelia į šiltesnę ar klimato požiūriu švelnesnę vietovę. Jie dirba dar ir ten pagal savo galimus tautinį darbą.

Blogiau, kai išsikelia tokie, kurių pečiai turėtų nešti visos savo apylinkės veiklos našta, kurie turi rūpintis tautine kultūra ir naujosiomis kartomis. Be jaunų žmonių ir jauno prieglaudio negali tarpiti lietuviškas gyvenimas, nes jis stokoja gyvybės ir ateities užtikrinimo. Juk dar ir po vyresniųjų kas nors turėtų rūpintis tautos ir pavergtųjų likimu. Kaltinti jų negalima, — jie dirba ten, kur jų profesija šaukia, bet tai pabrėžti turime, kad galėtume ieškoti priemonių kuo daugiau savųjų išlaikyti prie savo tautinių branduolių.

Italų vienas iš vadovų — dr. J. Volpe sako, kad reikia pastatyti amerikietiška įprotį — dalintis savo dvasios turtais su jo mažiau turinčiais, perduoti jiems savo kultūrinės ir tradicinės vertybės, kaip tik galime. Kitos priemonės prieš išsiskleidimą nėra, nes šis išsiskleidimas yra gyvenimo padiktuotas.

Jau trisdešimt vieneri metai, kai „Draugo“ rengia didesnę ar mažesnę premijų kūrinių premijos įteikimo iškilmes. Tuo dažniausiai pasinaudodavo Chicago lietuviai, kurie ir taip persicotę renginiais, koncertais, šventėmis ir baliais. Supažindinimas su premijuotu beletristiniu veikalu čia jau įspūdiu nepadarė, nors autorius ir kūrinyse seniau buvo laikomi paslaptįje, paskiau tik išspausdinus iškilmingai įteikiama premija ir knyga.

Jau senokai kilo mintis, o kodėl nepadaryti tai bendru lietuvių laimėjimu. Juk kūrinyse skirtas visiems ir visur, kur tik yra lietuviškai skaitantys. Taip buvo pamėginta Detroito, bet ir vėl sustota, nes reikėjo, kad paskira apylinkė imtų organizacinių darbų ir renginio paruošimo naštos.

Pastaraisiais metais su dideliu pasisekimu buvo vėl padarytos iškilės Detroito, St. Petersburgo, Los Angeles, siemet Clevelande. Tai nebuvo konkurencija Chicago. Tai buvo pasidalijimas dvasios turtais su mažesne kolonija ir jos lietuviams, kurie nėra mažiau

Žmogus nėra tik tuo, ką jis valgo, bet yra tuo, ką jis savo idealu pasirenka; ir nors tam idealui dar nebūtų visiškai priarėjęs jau pačiu veržimuisi, jį būtų dalis to žmogaus esmės nužymėta.

Burchhardt

verti laimėjimo požiūriu, negu didesnę apylinkę. Mažesniuose sambūriuose nėra tokio renginių susigrūdimo, ten lengviau patraukiamas ir dėl darbų ar profesinio įsipareigojimo gyvena toliau nuo lietuvių centrų ir mažiau turis progų į tokius centrus atsilankyti. Mažesnėse gyvenvietėse toks naujas dalykas lengviau patraukia ir jaunas šeimas sugrįžti namo — į savo lietuvišką židini, pas kitus savo tautiečius.

Tai tik vienas pavyzdys, kaip galima sulaukyti nutolimą ir išsiskleidimą, o išsiskleidžiusius susigrąžinti bent trumpam į savo centrą, kur prabėgo jų jaunystės svajonės ir tautinis auklėjimas. Reikia pagalvoti ne tik apie premijos įteikimo iškilmes, bet ir apie kitus kultūrinius pasirodymus, kaip žinomų poetų pakvietimą, gerų dailininkų parodų surengimą, balsingų solistų koncertus ar suprantamus, pakankamai moderniškus vaidinimus. Tai bus naujovė negausioms apylinkėms ir nutolusių patraukimas.

Dvasinių turtų dar turime pakankamai, kad galėtume jais dalytis be nuostolių sau ir savo gyvenimui. Jau dabar daugelis yra pakankamai prisigyrę, kad gali mažesnei apylinkėi aukoti ir savo honorarą. Gal kai kuriais atvejais nebus galima net kelionių apmokėti, kai kolonija yra per mažai ir mažai organizuota. Čia turime lietuvių Bendruomenę ir kitus veiksmus, kurių uždavinys ne tik politinis ar visuomeninis, bet ir savos kultūros kėlimas, savų tradicijų perdavimas. Mielai važiuos poetas skaityti savo poezijos kad ir mažai apylinkė, jei tik jis jaus, kad jo poezija domia visuomeniniai veiksniai ir paties apylinkės. Tą patį galima pasakyti apie solistus, chorą, vaidintojų trupes ar dailininkus. Jie aukos savo daly, jei bent lygiai aukos ir visuomenės, organizacijos, kultūriniai ir visuomeniniai veiksniai.

Ar tai jau būtų tinkamiausias sprendimas išlaikyti savo tautos kultūrai ir tradicijoms, tai klausimas, į kurį negalima atsakyti visu tikrumu. Pastelkusi tą patį dr. J. Volpe, galima tarti, kad „tai padės lengviau surasti save, savo sielą glūdinčius talentus, suprasti savo šeimos tradicijas ir jų vertę ir glaudžiau jungtis prie savo tautinio kamieno negu iki šiol“. Tas pasidalijimas dvasiniais turtais ir davimas silpnesniams pastiprinimo tautinio atžvilgiu yra savęs paties patenkinimas, savo pareigos atlikimas ir savo tautos kultūros išlaikymas.

Reikėtų pabrėžti, kad didžioji kolonija su didesniu skaičiumi lietuvių, su daugiau organizacijų ar jų centrais neturi šykštėti dvasinio turto perduoti ir skaičiumi silpnesniems, bet troškimais ir viltimis tokiems pat dideliems. Tik reikia jauti atsakingumą ne tik už savo siaurą aplinką ar savo asmeninį talentą, bet ir už visą tautą, kuri pamažu nyksta svetimuose laukuose. Tai, kas bus suteikta kitiems savo tautos vardu, grįš visai tautai — laisvai ir pavergtai, nes abiemis dalims reikia kultūrinio kilimo ir išstvermingo įsipareigojimo atlikimo.

P. G.

Pažvelkite į saulę. Ji visiems šviečia, visus šildo, nelaukdamas prašymo ir padėkos. Taip pat ir jūsų nelaukite maldavimų ir pagyrimų, bet padėkite žmonėms gera valia — ir būsite mylimi kaip saulė.

Epiktetas

JAUNOSIOS KARTOS MECENATAI

Dr. Ričardas ir Raimondos Kontrimų gyvenimo keliu

Šių metų „Draugo“ 31-jo konkurso romanui premijuoti dviem tūkstančiais dolerių mecenatai yra dr. Ričardas ir Raimonda Kontrimai, gyvenant Mission Viejo, Calif. Tai jau jaunoji karta, kuri seka savo vyresniųjų tautiečių pėdomis. Jie žino, kad kultūra, grožinė kūryba, menas reikalingi kūrėjui, bet taip pat ir jų rėmėjui. Kūrėjai nori išsiskirti gražiu žodžiu, spalvomis ar muzikos skambėjimu. Ateina rėmėjai — mecenatai, kurie padeda kūrėjui greičiau pasiekti pasaulį ir prakalbėti jam kūrybinio žodžio ir vaizdu.

Idomu pasekti šių jaunų mecenatų pėdomis. Jie savo sugebėjimais, daugeliu talentų ir išradimais yra pasiekę pripažinimo svetimtųjų tarpe, bet nėra užmirę ir savo tautos tradicijų. Net angliškai leidžiamas žurnalas „Executive Magazine“, aprašydamas dr. Kontrimo darbus, pabrėžia, kad jis tautines tradicijas išlaiko namuose, kai penki vaikai kalba tarp savęs lietuviškai.

Ričardas Kontrimas gimė 1934 m. liepos 12 d. Telsiuose. Tėvai Simonas ir Jadvyga Kontrimai — tikri žemaičiai. Jau dabar pensininkai ir gyvena Ormand Beach, Fla. Su jais dar mažas, tik baigęs Telsiuose pradžios mokyklą, iškeliavo į Ričardas, vienintelis sūnus. Vokietijoje gyveno Freiburge, o 1949 m. atvyko į JAV ir apsigijo Brooklyn, N.Y. Aukštesniąją mokyklą baigęs 1951 įstojo į Fordhamo universitetą New York. 1956 m. gavo bakaluro diplomą iš chemijos. Magistro diplomą įsigijo 1959 m. Iowa State universitete iš fizinės chemijos ir tame pačiame universitete 1961 m. gavo daktaro laipsnį iš metalurgijos.

Apsiservavęs mokslu pradėjo dirbti IBM Corp. Puogh-kepsi, N.Y. tyrimo laboratorijoje. Paskiau Providence, R.I., kompiuterių aptarnavimų Massachusetts ir Rhode Island mokslo ir tyrimo institucijom. Sąžiningai eidamas savo pareigas, jau 1969 m. pasiekė viceprezidento poaukščio prekybos srityje Cogar Corp. Wappingers Falls, N.Y. Ten gamino kompiuterių „atmintis“ ir skaičiavimo mašinas. 1973-76 m. buvo pakviestas pardavimo direktoriumi į Per-tec Corp, El Segundo, Calif., firmą, kuri gamino skaičiavimo ir pagalbinės mašinas.

Nuo 1976 m. vadovauja dr.

R. Kontrimas savo paties įsteigta firmai Bridge Assoc., Inc., kurios tikslas padėti mažoms Amerikos aukštos technologijos firmoms — elektronikos, kompiuterių srityje — eksportuoti savo gaminius į užsienį. Statant prekybos „tūtus“ tarp Amerikos ir užsienio jam tenka labai dažnai ir daug keliauti po pasaulį. 1981 m. jis įsteigė ir antrą gamybos firmą — Brikon Inc., kuri gamina „Automatic Test Equipment“ kompiuterius, kurie automatiškai patikrina kompiuterių pagalbinės mašinas. Šioms dvioms firmoms dr. R. Kontrimas ir dabar tebevadovauja, važinėdamas po pasaulį ir po Ameriką, bet neužmiršdamas savo augančios šeimos ir lietuviškų reikalų.

Raimonda Binkytė-Kontrimienė gimusi Kaune ir mažą tėvų Edmundo ir Anastazijos Binkų išvežta iš Lietuvos prieš antrą rusų bolševikų okupaciją. Vokietijoje jie gyveno Augsburgėje. Iš ten 1949 m. atvyko į Ameriką ir apsigijo Philadelphiaje. Čia baigė Šv. Kazimiero pradžios mokyklą, Hallahan katalikišką gimnaziją ir Šv. Juozapo seserų vedamą mergaičių kolegiją Chesnut Hill, kurioje studijavo chemiją. Paskiau studijas iš biochemijos tęsė Iowa State universitete. Baigusi studijas ir sukūrusi šeimą, moksliniu pasiruošimu nedaug naudojosi, nes augino penkių vaikų šeimą. Tik trumpai mokytoja ir dirbo tyrimų skyriuje Jefferson Medical College, kur dažniausiai universitetui versdavo chemijos mokslinius straipsnius iš vokiečių ir prancūzų kalbų į anglų.

Šeimą Ričardas ir Raimonda Kontrimai sukūrė 1959 m. Philadelphiaje, Šv. Andriejaus par. bažnyčioje.

Nuo jaunystės buvo ateitininkė, buvo Studentų Ateitininkų sąjungos centro valdyboje, Liet. Studentų sąjungoje, šoko tautinius šokius Philadelphiaje, lankė šeštadieninę mokyklą. Atsidūrė toliau nuo lietuvių ir nesant ateitininkiškos veiklos, R. Kontrimienė dirbo amerikiečių katalikų organizacijoje, kaip „Cana konferencijose, ruošiant jaunuosius vedyboms, Christian Family Movement, Cursillo ir Vedučių sambūryje. O apsigyvenus tik 60 mylių nuo Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos, ji dirbo šeštadieninėje mokykloje, su

jaunučiais ir jauniais ateitininkais, abu ilgai buvo šeštadieninės mokyklos tėvų komitetuose. Aktyviai reikišiai Californijoje ir anksčiau kitose vietose American Association of University Women ir ten visuomet sėkmingai reprezentuoja lietuvių reikalus.

Taip pat veiklus ateitininkas buvo ir Ričardas Kontrimas. Jis yra ėjęs įvairias pareigas skyrusis ir centro valdybose, dirbo Baltų studentų federacijoje, studijuodamas turėjo savo didelę orkestrą, net sukūrė muziką operetėi, kuri 1956 m. buvo pastatyta Fordham universitete. Yra stiprus šachmatininkas. Net amerikiečiai, jo darbo metodus aptardami, rašo, kad jis savo patirtį ir vadovavimą apskaičiuoja ir veikia taip, kaip su šachmatais lentoje.

Reikia priminti, kad ir jų penki vaikai seka tėvų pėdomis. Visi yra ateitininkai, berniukai dar ir jūrų skautai. Visi stovyklavo ar dar stovyklauja Dainavoje ir Neringoje, buvę arba dar tebesą ateitininkų kuopų valdyboje. Visi lankė šeštadieninę mokyklą, o jauniausia dar belankio. Šoka tautinius šokius Los Angeles „Spindulio“ ansambly, o vyriausias Andrius, 21 m., kuris šiemet baigia ekonomijos studijas San Francisco Berkeley universitete, šoka su „Vakaru Vaikais“ San Francisco. Vyresnieji yra dalyvavę ir Tautinių šokių šventėse.

Antrasis sūnus Paulius, 20 m., Santa Barbara universitete studijuoja elektros inžineriją jau trečius metus. Abu yra dideli vandens sporto mėgėjai, gavę daug medalių, o Andrius buvo aukštesniosios mokyklos net „Water Polo“ kapitonas ir plaukimo komandos stiprus narys. Paulius gimnazijos plaukimo komandoje All American ir Mission Viejo garso „Nadadores“ yra laimėjęs daug medalių ir pasiekęs vieną Amerikos rekordą. Dabar abu dėl studijų paliko plaukimo sportą.

Dukterų vyriausia yra Audra, 19 metų. Ji studijuoja metapsichologiją Loyola Marymount universitete Los Angeles. Lina, 17 metų, lanko trečius metus Mission Viejo aukštesniąją mokyklą, o Vilija, 15 metų, toji pačioje mokykloje yra pirmus metus. Visos mergaitės yra bėgikės ir kitų sporto šakų entuziastės. Visa

Dr. Ričardas ir Raimonda Kontrimai, „Draugo“ romano premijos mecenatai.

šeima mėgsta slidinėjimą ir panaudoja visas progas tam sportui.

DIRBTINIS KRAUJAS

Po šešerių metų tyrinėjimų Amsterdamo Raudonojo Kryžiaus kraujo transfuzijos centro laboratorijos darbuotojai yra suradę būdą, kuris įgalina gaminti dirbtinį kraują. Tas kraujas turi tikti kiekvienai kraujo rūšiai ir turi mažiau sial per metus nepasėti. Jis galės būti panaudotas situacijose, kada pritrūksta tikrojo kraujo arba kada nelaimės vietoje jis nepasiekiamas. Amsterdamo laboratorijoje pagamintas dirbtinis kraujas gali suteikti kūnui, plaučiams ir audiniams reikalingą deguonį. Jis turės būti ateityje dar gerai išbandytas ir tik tada pradėtas gaminti didesniu mastu. Pirmą norima gerai iširti, ar šis kraujas yra visiškai nekenksmingas sveikatai ir tik tada pradėti jį naudoti. Ir anksčiau jau buvo žinomos medžiagos, kurios galėjo laikinai pakeisti plazmą, bet be leukocitų ir eritrocitų, kurie reguliavo deguonies perdavimą. Prieš kelerius metus JAV ir Japonija pagamino dirbtinį kraują iš fluorokarbonų, bet jis mažai perduodavo deguonies. Kita problema buvo, kad tie fluorokarbonai nesiskiedavo kūne. Jie susikaupdavo ir tai sudarydavo pavojų sveikatai.

M. Pečkauskaitė

Sveikindami šių metų „Draugo“ premijuoto romano mecenatus Raimondą ir dr. Ričardą Kontrimus, linkime, kad jų premijinis įnašas taptų šviesa, švietiančia kūrybne rašytojos Birutės Pūkelevičiūtės šviesa išeivijos lietuviams ir pasiektų pavergtos Lietuvos brolius ir seseris.

Kiekviena graži mintis, kiekvienas geras darbas, kiekvienas susivaldymas auksu ir vaivorykštė varsoja jūsų sielų sparnelius.

GERTRUD VON LE FORT PILOTO ŽMONA

Novelė

Vertė
ALS. TYRUOLIS

7

Mano ponias anuo metu buvo susidomėjęs tais naujais kultaits, kurių svetimi pirkliai ir legionieriai buvo atgabėję į šį pasaulio miestą. Suradom Kybelės šventyklą, turėjau ją lydyti į Egipto Izidės, Sirijos deivės, Adonio ir Didžiosios Motinos misterijas. Tačiau, nors ir kaip karmėti ji pradžioje garbino tas dievybes, greit ėmė aiškėti, kad rado ne tai, ko tikėjosi, ir kad vėl reikia įieškoti naujų. Pagaliau pareikalavo, kad nugabenti pas garsiąją Tiburo sibilę, kad sužinotų vardą to dievo, apie kurį ji pranašavo didžiam Augustui — Tu dar prisimeni, kilnioji Julija, jos prieš daugelį metų žmonėse pagarsėjusį posakį: „Iš dangaus ateis šimtmečių karalius“.

Tai gi išvykom į Tiburą. Sibilė buvo pasenusi moteris, mūsų ne nepastebėjusi, kai įėjom į garsiąją groty. Ji sėdėjo užmerktom akim prieš židinį, kuriame buvo užgesusi ugnis kaip ir gyvybė to senės veide. Groty buvo tamsu, lyg iš ten būtų einama pas požemio gyventojus. Kai Sibilė užkalbinau, ji nieko neatsakė — gal ji manęs ne negirdėjo, nes gretimų krioklių ūžimas tartum norėjo nutildyti žmogaus balsą. Tada ponias atsargiai palietė jos petį, ji pakėlė sunkią

galvą — židinio anglys staiga vėl suliepsnojo ir tartum dvi seserys atpažino viena kitą. Akis išplėtus senės pakilo ir drebančia burtininkės ranka pabraukė ponias per kaklą ir akis.

— Taip, aš žinau, kad ir tu jį matei, — murmėdama sakė ji, — ko dar nori nuo manęs — mano laikas baigtas.

Staiga jos akys pasidarė baltos lyg nuo kokios ūmai krįtančios nežinomos šviesos, lyg netektų savo pačios regėjimo. Iš burnos pasirodė puto, kaip būna jai pranašaujant. Ji suriko kone skaudžiai ir garsiai:

— Eik į Suburą, ten prasciausias namely rasi už mane daugiau žinantį. — Ir dar kartą giliai sudejavo ir atsidusos pridėjo: — Mano laikas baigtas, mano pasaulis žuvs.

Gali suprasti, kilnioji Julija, kaip sunku man buvo ryžtis eiti į Suburą vakare, ir tą nekokio vardo miesto dalį, kur eidavo apsipirkti suvargę žmonės, o ankštose nuomininkų patalpose gyveno baugūs neturtas ir net gėdinga yda. Bet ponios negalėjau atkalbėti nuo Suburos, juo labiau, kad iš vienos mūsų vergės ji buvo sužinojusi apie vieno naujo kulto apeigas, kurios turėjo įvykti vakare vienuose to neįjaukaus kvartalo namuose.

Įėjom į skurdžias patalpas, kurios diena kažkokiam amatininkui atstojo dirbtuvę ir kuriose dabar buvo susirinkę nemaža žmonių. Tą namą nurodžiusi vergė mums davusi sutartą žodį, kurį pasakiusius buvom mieliai įleistos, bet ponias norėjo pasilikti atokiau gale, nes to susirinkimo pobūdis ir man atrodė ne per jaukus. Suėję patys varginiausieji, jų tarpe daug vergų ir net kelios

prasto elgesio merginos; tokie žmonės lengvai sukyla prieš aukščiausio stovinius, jei tik žino, kad jų daugiau. Netrukus jėgo senyvas žmogus nunešiotais keleivio drabužiais ir atskliaupė prie paprasto, iškilmei paruošto stalo: tai buvo altorius, bet be jokio įrengimo gyvulio aukai. Tas žmogus sukalbėjo maldą, kurią menkai tesupratom dėl jo svetimumo akcento. Po to atsistojo ir paprašė susirinkusius bendrai sukalbėti jų tikėjimo išpažinimą. Ir dabar atsitiko kažkas visiškai nelaukto. Visi sustojo, paprašius tam vyrui, turbūt kulto bendruomenės kunigui. Kalbėjo jie nedrąsiai, lyg neįpratę kalbėti bendrai. Kalbėjo jie mūsų kalba, bet daugiausia svetimu akcentu, dėl to išslyk ne viską galėjom suprasti. Staiga pajutau, kad Klaudija Prokula šalia manęs ėmė drebtinėti, o ir mane persmėlė kažkoks keistas jausmas, lyg šioj skurdžioj, menkai apšviestojo patalpoj, šiam besimeldžiančių žmonių susirinkime pasikartotų seniai pamirštas įvykis. Iš karto prisiminiau tą savo ponios sapną, kurį ji kadaise sapnavo Jeruzalėj. Ir jau, gerai įsiklausius, išgirdau žodžius: „Kentėjo prie Ponto Piloto, buvo prikaltas prie kryžiaus, mirė ir palaidotas“.

Leisk man, kilnioji Julija, aprašyti tą įspūdį, kurį šie žodžiai padarė mano ponias. Ji stovėjo, kaip ir tada teismo rūmų altanoj Jeruzalėj, tartum žaibo trenktas. Bet kai ją apkabinau ir atsargiai bandžiau išvesti, ji išsiplėšė iš manęs ir vėrė veržėsi priekin. Maldininkai dabar buvo nutilę, o senis pamokslininkas ėmė kalbėti:

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

„LAISVĖS VARPAS“
TIK FM BANGOMIS

Nuo 1981 m. lapkričio 15 d. „Laisvės Varpas“ perdavė dvi skirtingas lietuvių radio programas iš dviejų radio stočių. Viena jų buvo nuo 9 val. ligi 10 val. ryto iš radio stoties WCAV-FM banga 98, o kita — nuo 12:10 iki 1 val. iš stoties WBET-AM banga 1460. Pirmoji programa buvo vien lietuvių kalba, o antroji — pusiau angliškai, pusiau lietuviškai. Angliškai buvo perduodama tuoj po radio stoties perduotų pasaulinių ir vietinių žinių, tad jos klausėsi ir daug amerikiečių, nes tai buvo kalbama angliškai. Toks susitvarkymas buvo naudingas lietuviškiems reikalams. Bet tai buvo surišta su didelėmis išlaidomis — mokėstis dviem stotim už laiką. Buvo manyta, kad vieną iš tų programų galėtų perimti kuri nors lietuvių organizacija ar specialiai tam reikalui sudarytas komitetas. Pasirodė, kad tai neįmanoma. Taip pat nepasitvirtino viltys, kad rytinės programos apmokėjimui susidarys reikalingas skaičius vadinamųjų šimtininkių. Per du mėnesius atsirado tik 13 tokių šimtininkių. Būdinga, kad jų tarpe nebuvo nei vienos lietuvių organizacijos.

Todėl vasario 28 d. programos vedėjas Petras Viščinis pranešė, kad abidvi programos sujungiamos. Sujungtoji programa bus perduodama iš WCAV radio stoties FM banga 98 nuo 9 val. ligi 10 val. ryto. Toks persitvarkymas vykdomas nuo kovo 7-tos dienos. Apsispręsta už rytinę programą todėl, kad jos stotis plačiau girdima. Sujungimas yra dar vienas lietuviškojo gyvenimo sušaukinys.

„Laisvės Varpo“ steigėjas ir vedėjas bei pranešėjas Petras Viščinis yra žinomas kaip optimistas. Bet jo kalboje dėl programų sujungimo buvo aiški pesimizmo gaida. Jis kalbėjo: „Nuo 1954 m. kovo 7 d., kada pradėjau skambinti „Laisvės Varpu“, mano svajonė buvo, kad ji taptų grynai visuomeninė ir kultūrinė lietuvių radio programa, skirianči visą savo laiką lietuviškai muzikai, mūsų visuomeniniams ir kultūriniais reikalams. Šiandien, baigiant 28-ius darbo metus, toji svajonė lieka nepasiekta. Gyvenimo pamokytas, dabar netgi abejoju, ar iš viso ji bus pasiekta? Jis dar nurodė, kad programų sujungimo sprendimą nulėmė „mano amžiaus ir sveikatos stovis, reikalaujantis darbo krūvį ne didinti, bet mažinti“.

Idomu, kad rytinės „Laisvės Varpo“ programos perėmimo reikalui buvo kreiptasi į kai kurias mūsų organizacijas, bet jos ne tik neparodė tuo reikalu reikalingo susidomėjimo, bet dargi atsiliepė piktais, netgi įžeidžiančiais laiškais, įrodinėjančiais, kad tai ne jų, bet komercinių bendrovių reikalas. Vedėjas nepranešė, kurios organizacijos taip pasielgė.

Taigi nuo kovo 7 d. „Laisvės Varpas“ girdimas tik nuo 9 val. iki 10 val. ryto iš WCAV-FM banga 98. Pirmojoje dalyje perduodama lietuviškai, o antrojoje, maždaug apie 15-20 min. angliškai.

JAUNIMAS PRITRAUKIA

Kur jaunimas, ten ir vyresnieji. Tai įrodymas, jog jaunimas yra mylimas.

Kaziuko tradicinė mugė, kurią kasmet Bostone rengia skautiškas jaunimas, buvo kovo 7 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salė. Salės buvo pilnos nuo pačių jauniausių, gal iki pačių vyriausių ne tik skautų, bet ir svečių. Skautai, tės vaišino skaniais valgiais, o pačioje mugėje buvo apkrauti stalai įvairiais skautiš-

kais ir tautiniais rankdarbiais. Buvo laimės traukimas ir v.s. Paulinos Kalvaitienės ir ps. Giedrės Budreckienės paruoštas vaidinimas „Jonukas ir Gretutė“. Muzika — Jūratės Lalienės. Vaidinimui puikios dekoracijos, paruoštos „Senųjų lapinių“ būrelio. Gi 4-to aukšto salėje buvo įrengta net „peklė“. Perėjus per ją, žmogus iš karto galėjo susimastyti, kad reikia gyventi vengiant blogų darbų, kurie galėtų nuvesti į „peklę“.

Keletas praleistų valandų tarp mūsų gražaus jaunimo prabėgo lyg minutėmis. Kaip gi nesidžiaugti žmogaus gyvenimo pavasariu su jo gražiausiais žiedais? Tokie įspūdžiai iš skautiškos mugės.

MARYTĖS BIZINKAUSKAITĖS
„JUNIOR RECITAL“

Solistė Marytė Bizinkauskaitė mums jau gerai pažįstama iš jos daugelyje kolonijų koncertų. Ji dar tebėra Bostono muzikos konservatorijos studentė. Kovo 7 d. konservatorijos salėje buvo jos bakalauro laipsniui „junior recital“. Čia ji dainavo vokiškai, itališkai, angliškai ir lietuviškai. Bisi viena dainą jai akompanavo jos tėvelis prof. dr. Petras Bizinkauskas, kuris turbūt yra ir jos pirmasis dainavimo mokytojas.

Marytės Bizinkauskaitės puikus ir stiprus balsas klausytojų yra labai mėgiamas. Ir šiame jos pasirodyme nebuvo pasigailėta katuciu.

VYČIAI MINĖJO
SV. KAZIMIERĄ

Lietuvos vyčiai Bostone šv. Kazimierą, savo globėją, o kartu ir Lietuvos, minėjo kovo 7 d. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje organizuotai ir su vėliavomis dalyvavo šv. Mišiose. Po Mišių parapijos salėje buvo bendri pusryčiai ir minėjimas. Kun. klebonas Albertas Kontautas sukalbėjo maldą ir palaimino valgius. Programą pravedė kuopos pirm. Albertas Jartis. Labai įdomiai apie šv. Kazimierą kalbėjo dr. Algirdas Budreckis, aiškindamas, kaip pats vardas Kazimieras reiškia slavų kalbose ir bendrai apie šv. Kazimiero gyvenimą ir jo vardo šventovės bei kita. Užbaigimo maldą sukalbėjo vikaras Robertas Volungevičius. Minėjimas baigtas JAV ir Lietuvos himnais.

Taip vyčiai kiekvienais metais mini savo globėją šv. Kazimierą.

NAMŲ PAŠVENTINIMAS
IR MALDOS

Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone kunigai nori aplankyti visus savo parapičius, pašventinti jų namus ir net atlaikyti šv. Mišias ar kitas pamaldas jų namuose. Todėl prašo priimti Mariją į savo namus ir jai pasisaukoti.

Parapičiai, susisiekite su parapijos kunigais ir pasikalbėkite apie jūsų namų pašventinimą ir aplankymą.

RENGINIAI

Kovo 20 d., 7 val. vak. „Taupos“ narių metinis susirinkimas Liet. Piliečių dr-jos II-me aukšte.

Kovo 28 d., 3 val. p. p. Lituanistinės mokyklos rengiama video teatro popietė Liet. Pil. draugijos III-me aukšte.

Kovo 21 d. Minkų radio valandėlės 48 metų sukaktuvinis renginys. Programą atliks iš New Yorko kvartetas „Jinai ir trys gindarai“. Šis vienetas Bostone dar negirdėtas. Renginys vyks Liet. Piliečių d-jos salėje, So. Bostone.

Kovo 28 d. 3 val. p. p. South Bostono Lietuvių Pil. dr-jos salėje Bostono Aukštesniosios Lituanistinės mokyklos tėvų komitetas kviečia jaunus ir senus, vaikus ir suaugusius į programą „Televizija Lietuviams“, sukurta Bosto-

Melrose Parke Vasario 16-tos minėjime. Iš kairės: Kazys Laukaitis, John Newmann, Edward Schumann, Otto Merjers ir Astra Valytė.

no Lietuvių Teleradifilminkų (Garso Bangų) kolektyvo, talkinant kitims, ne iš kelmo spirtiems, jauniems lietuviams.

Balandžio 18 d. Šv. Petro lietuvių parapijos sueiga Lantana restorane, Randolph.

Balandžio 18 d. Baltų draugijos koncertas First and Second Church salėje, Bostone.

Balandžio 25 d. „Laisvės Varpo“ pavarinis renginys. Programą atliks Bostono vyrų seketas vadovaujamas komp. Julius Gaidelis. Vysks S. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje.

Gegužės 2 d. Tautinės s-gos namuos vyks Motinos dienos minėjimas. Rengia Lietuvių Moterų federacijos Bostono klubas ir kviečia visus dalyvauti.

MIRĖ DR. K. ŠIDLAUSKO
MOTINA

Dr. Kazio Šidlausko, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko, motina Ona Jakavičiūtė-Šidlauskienė, gavusi širdies priepuolį, kovo 6 d. mirė Bostono ligoninėje, sulaukusi 93 m. amžiaus. Vėlonė buvo gimusi 1888 m. rugsėjo 1 d. Lauckaimio kaime, Vilkaviškio apskr., ūkininko šeimoje. Ištejęsi už Silvestro Šidlausko, gyveno Gurtkaimyje, Kybartų valsčiuje, kur šeima turėjo ūkį. Lietuvą užplūstant okupantams bolševikams, Šidlauskai pasitraukė į vakarus. Gyveno Rotterburgo, Augsburgio stovyklose. Į JAV atvyko 1949 m. gruodžio mėnesį ir apsigyveno Bostone. Praslinkus trejiems metams, 1952 m. mirė Silvestras Šidlauskas. Našlė Ona Šidlauskienė gyveno pas savo jauniausią dukterį Bostone, žiemomis nuvykdama į Floridą. Paskutiniu laikotarpiu nemažai buvo kentėjusi lūžus klubo kaului. Palaidota Bostone kovo 9 d.

Vėlonė išaugino šeimą: sūnų dr. Kazį Šidlauską ir penkias dukteris: Oną Radauskienę, dabar gyvenančią Bostone, Jūzė Jakubiėnienę — Los Angeles, Mariją Gorodeckienę — gyv. Valencijos mieste, Veneculoje, Elena Dambriūnienę, gyv. Washingtono apylinkėse, Česlovą Aleksonienę, gyv. Bostone.

VIDEO TEATRAS

Bostono aukštesnioji lituanistinė mokykla kviečia visus atsilankyti į linksnų video teatro popietę, kuri vyks kovo 28 d., sekm., 3 val. p. p. Liet. Piliečių dr-jos III-čio aukšto patalpose. Bus rodoma jaunimo kolektyvo sukurta komedija „Televizija lietuviams arba Kaip Jurgis bandė aukščiau bambos iššokti“. Šis humoristinis žvilgsnis į lietuviško gyvenimo aktualijas gardžiai prajuokins ir vaikus ir suaugusius. Popietės pelnas skiriamas lituanistinės mokyklos išlaikymui.

„TAUTOS“ NARIŲ
SUSIRINKIMAS

Lietuvių kolonijose veikiančios kredito unijos turi dvigubą paskirtį. Teikdamos savo nariams bankinius patarnavimus palankiausiomis sąlygomis, jos kartu stiprina ir išeivijos gyvenimą, apjungdamos lietuvių, remdamos lietuviškus reikalus.

Bostone praėjusiais metais įsteigta lietuvių kredito unija „Taupa“ turbūt naujausias tokios rū-

MŪSŲ KOLONIJOSE

Melrose Park, III.

VASARIO 16-TOS
MINEJIMAS

Melrose Parko Vasario 16-tos minėjimas buvo vasario 6 d. Ji suruošė bendras Melrose Parko

šies kooperatyvas, yra pozityvus reiškinys apylinkės lietuvių gyvenime. Čia lietuvių „Taupos“ narių sutelktas kapitalas lieka jų pačių rankose. „Taupos“ nariai, kaip pilnateisiai akcininkai, renka kredito unijos valdybą ir turi balsą jos reikalų vedime. Jų indėliai uždirba didesnę pelną, o dabar „Taupos“ nariams duodamos paskolos įvairiems reikalams už žemesnius nuosimčius negu bankuose. Tokiu būdu stiprinamas Bostono lietuvių finansinis pajėgumas. „Taupos“ narių visuotinis metinis susirinkimas vyks kovo 20 d., šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių piliečių dr-jos II-jo aukšto salėje. Po oficialios dalies ir valdybos rinkimų kalbės svečias iš Kanados adv. Algis Puteris, dviejų Toronto lietuvių kredito unijų teisinis patarėjas. Jo kalbos tema: „Kredito unija lietuvių visuomenės rėmuose“. Visi Bostono ir apylinkių lietuvių maloniai kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą — vakaronę. Bus progai susipažinti su kredito unijų veikla ir jaučiai pabendrauti.

Regina Barauskaitė

L. Boerne

Mielai sesei vyr, skautininkei
ONAI ZAILSKIENEI mirus,
vyrą, sūnus, ir visus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir liūdime.

DETROITO GABIJOS IR BALTIJOS TUNTAI

Mylimai motinai

A. + A. MARIJAI ALILIONIENEI
mirus, buvusiai tuntininkei s. Albinai Atkočaitienei reiškiam gilią užuojautą.

GABIJOS TUNTO SESĖS

Mylimam vyrui ir tėvui

A. + A. ARNOLDUI ALEKNAI mirus,
žmonai Vandai, dukrai Audrai ir sūnui Pauliui reiškiam nuosirdžiai užuojautą.

DETROITO GABIJOS TUNTO SESĖS IR
BALTIJOS TUNTO BROLIAI

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI,
GIMINIŲ ĮKVEITIMAI, PILDOMI
PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir
kitokios blankai.

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai,
Stereio ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

Ivairių prekių pasirinkimas nebrangiai
iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame
visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės
ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės.
Karšto vandens tankai. Flood control.
Užsikimšę vamzdžiai išvalomi
elektra. Palikite pavarę ir telefoną —
ir atvykime.

STRAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir
kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai
ir pilna apdrauda.

Primate MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. GA 4-8854

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkaustymas

įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

KRYŽELIAI ARKTIKOJE

MATILDA MELIENE

Suėmimas ir gyvenimas bolševikų rojuje

Matilda Strimaitytė-Mėlienė
buvo suimta ir išežta 1941
m. birželio 14 d. Po 15 metų
baisaus iėgyvenimo jai pa-
vyko grįžti į Lietuvą ir pa-
siekti vakarus.

Knygą išleido Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė Chi-
cagoje 1981 m. Atspausa „Draugo“ spaustuėje.

Kaina su persiuntimu \$6.95

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar prideda 36 ct. valstijos mokesčio.

TAUTINĖS GYVYBĖS VAIRUOTOJAS

A. a. Jono Jasaičio mirties metinės kovo 17 d.

Kapinių puošimo dieną mes stovime prie a. a. Jono Jasaičio kapo tylūs, susimąstę. Vieni atėję prie kapo, padeda puokštę gėlių, kiti įsmeigia tautinę vėliavėlę. Keičiasi atėję lankytojai, taip pat ir būreliais susiorganizavę. Kiek atokiau visą laiką stovėjusi moteris prisitartinė prie kapo, apkašė gėlėmis įsmeigtas tautinę ir Amerikos vėliavėles ir sako, braukdamas ašaras, "jis buvo didelis žmogus... labai didelis lietuvis... dirbo dėl kitų, save užmiršdamas. Kaip gyvi man skamba ausys pasakyti Jasaičio žodžiai kapinėse prie pagrindinio paminklo: "Tebūnie garbė Dievui, pagarba žmogui". Tie žodžiai, tai jo gyvenimo veiklos šūkis". Moteris tai pasakiusi, dar kiek palikuravusi prie kapo, nuėjo. Tų žodžių vedami mes pervertėme a. a. Jono gyvenimo praeities puslapius. Penkiasdešimt keturi metai, praleisti žemiškoje kelionėje, pašvęsti Lietuvai. Išlikti tautiškai gyvu ir dvasiškai stipriu buvo pirmieji jaunystės dienų veiklos užsimojimai. Ir jis spalvingai reikšėsi jau gimnazijos suole. Daina, tautiniai šokiai, vaidyba, kultūriniai parengimai, jo su Jonu ir Jonas su jais. Veikla ateitininkuose visą tai vainikavo. Jaunystėje pražydusi tolerancija, pagarba žmogui išaugo plačiašakiu medžiu.

Studijuodamas Pabaltijo universitete teisę, kurią baigė, buvo ateitininkų sambūrio pirmininkas. Tiek gimnazijoje, tiek universitete reikšėsi kaip geras kalbėtojas. Jo pasakytos kalbos buvo trumpos, kondensuotos, aktualios. Dirbdamas visuomeninėje veikloje, posėdžiuose, suvažiavimuose, pasitarimuose, brangino žodį ir pasiūlymuose, nutarimuose buvo konkretus. Jautė malonumą su juo dirbti, bendradarbiauti, nes buvo labai draugiškas ir mokėjo taupyti laiką. Buvo alergiškas tiems, kurie sirgo posėdžiavimų liga, sėdino savo gyvenimą nesibaigiančiais žodžiais.

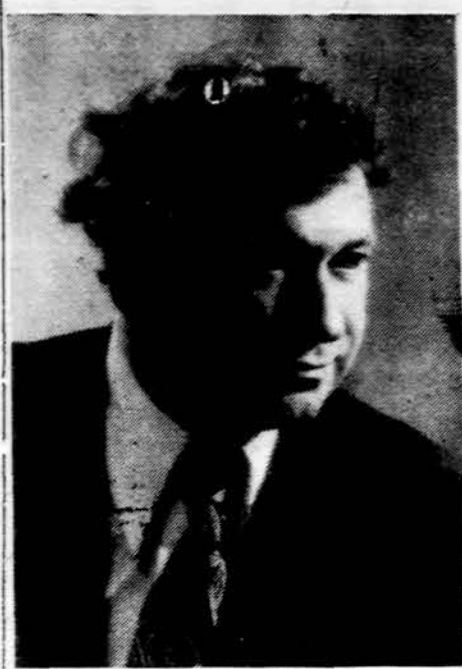
Jonas Jasaitis buvo aktyvus spaudos bendradarbis ir rašė įvairiaspalvėje spaudoje švietimo, kultūros, visuomeniniais klausimais. Kurį laiką redagavo "Pasaulio lietuvių", "Švietimo gaires". Įsijungęs į lietuviščių mokyklų mokytojų eilės, buvo vaikų mėgiamas dėstytojas ir auklėtojas. Didžiąją laisvalaikio dalį pašventęs visuomeninei veiklai, bendradarbiavimui spaudoje, mokytojavimui, jis neužmiršo ir savo šeimos. Žmonai Birutei talkinant, rūpinosi, kad vaikai augtų stiprioje lietuviškoje dvasioje, sektų tėvų pėdomis.

Bendruomenės veikloje, kaip eilinis narys pasireiškęs sumanumu, energija, buvo išrinktas į apylinkės valdybą, paskiau į apygardos ir po devynių veiklos metų buvo išrinktas LB Centro valdybos pirmininku. Pagal L. E., Jasaičiui va dovauiant 1961 — 67 Bendruomenė paaugo dvigubai nariais ir sustiprėjo. Veikdamas Chicago apygardoje 1953 — 61 buvo Tautinių šokių ir Dainų švenčių rengėjas. 1963 — 64 JAV LB Kultūros fondo pirmininkas, Kultūros kongreso organizatorius.

Nuo 1967 ilgą laiką buvo Altos valdybos narys. Be to, jis buvo vienas lietuvių tautos organizatorių ir prie Altos veikiančios genocido parodai rengti komisijos pirmininkas.

Daugelį metų talkinęs Balfui, 1972 metais buvo išrinktas į centro valdybą ir ėjo įvairias pareigas. Vienos kadencijos metu buvo generalinis sekretorius. Pasakutiniai metai buvo Balfio Chicago apygardos pirmininkas. Įsijungęs į Lietuvių šaulių veiklą, buvo išrinktas į centro valdybą vicepirmininku kultūriniais reikalais. Ir čia veikdamas jis paliko žymių pėdsakų: šaulių kultūrinis darbas žydėjo.

Viename straipsnyje "Drauge" Jonas Jasaitis rašė apie "Tautinės gyvybės srovę", iškeldamas lietuvištes mo-las, jaunimo organizacijas, vadovus ir mokyto-

A. a. Jono Jasaitis

jus. Manding, jis ir buvo vienas iš tų žymiųjų srovės vairuotojų. Jis dirbo, veikė, tėviškės žemės šaukiamas, nešė aukštai iškęs Lietuvos meilės vainiką. Sekdami jo pėdomis, mes dėsime lietuviško granito akmenį prie akmens, kuris išsaugą laisvės paminklu. Liūdesys tegu mus grūdina tęsti jo darbus.

Vytautas Kasniūnas

Tikras žmogus yra laisvas nuo aistrų ir nuo savo širdies ydų. Kas nėra laisvas šioje srityje, nėra laisvas nė kitose. Kita laisvė tėra gyvulio laisvė, kuris elgiasi pagal savo geidulius.

Stifter

Lietuvių Katalikų Spaudos d-jos direktoriui STASIUI BARUI

jo liūdesio valandoje, mirus jo sesutei
A. + A. Liucina Vilikutaitienei,
nuosirdžiai užjaučia

LIET. KAT. SPAUDOS DRAUGIA
DRAUGO redakcija ir administracija

A. + A. ARNOLDUI ALEKNAI

staiga mirus,
liūdinčią šeimą: žmoną Vandą, dukrą Audrą ir sūnų Paulių bei gimines nuosirdžiai užjaučiame.

ELENA ir MČISLOVAS KRASAUSKAI bei
IRENA ir EUGENIJUS SLAVINSKAI Chicagoje,
JONAS PAŠTUKAS, ALBERTAS STOČKUS ir
VIKTORAS ŽERONAS Chicagoje

Mylimai Žmonai ir Motinai

A. + A. ONAI MICKEVIČIENEI

mirus, gilaus skausmo prislegtus vyrą KAZIMIERĄ MICKEVIČIŲ, dukrą dr. GENUTĘ su ŠEIMA, sūnų inž. JONĄ su ŠEIMA nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

EMILIJA IR JUOZAS MISIAI
BRONIUS MISIUS
ANTANAS IR PRANĖ KISIELIAI

Myliam vyrui ir tėvui

A. + A. ARNOLDUI ALEKNAI mirus,
reiškiame gilią užuojautą Vandai, Audrai ir Pauliui, ir kartu liūdime.

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS "DAINAVA"

A. + A. ONAI ŠIDLAUSKIENEI

mirus, sūnų DR. KAZI ŠIDLAUSKĄ ir šeimą, dukrą CĖSLAVĄ ALEKSONIENĘ su vyru TADU ir šeimą, dukrą ELENĄ DAMBRIŪNIENĘ ir šeimą, kitas dukras, gimines ir artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

T. A. KOJELAIČIAI - KOJALAVIČIAI
BRONĖ GAIZIŪNIENĖ IR ONA ŠIKŠNIENĖ

LAIŠKAI "DRAUGUI"

BLOGIAUSIOS RŪSIES POLITIKAVIMAS

Visaip ieškodamas VLIKo valdybos "klaidų", B. Nemickas mėgsta rašinėti spaudai laiškus, kuriuose jis pats sau prieštaria. Nepatiko jam VLIKo valdybos atsisakymas, kuriame reikalaujama "Laisvės Lietuvai". Girdi, kodėl nieko nepamėnėta apie nepriklausomybę, tarsi būtų didelė politinė išmintis nuolat kartoti šūkį "Valio nepriklausoma Lietuva" (žr. jo laišką "Dirvoje", 1982. I. 21). Kiekvienas sugėbą logiškai protauti žino, kad laisvė ir nepriklausomybė yra sinonimai: be laisvės nebus ir nepriklausomybės, ir kur yra nepriklausomybė, ten ir laisvė, ir gerovė. Netekdama nepriklausomybės, Lietuva prarado laisvę, — tas kiekvienam yra aišku. Nėra prasmės kartoti ir kitą frazę apie "laisvą apsisprendimą", nes lietuvių seniai yra apsisprendę būti laisvi, jie tai įrodė gausiomis aukomis nuo nepriklausomybės karų laikotarpio iki šių dienų.

Tas pats B. Nemickas anksčiau užsispyrusiai įrodinėjo, kad Lietuvos nepriklausomybė nesanti prarasta, nes "Lietuvos valstybė de jure juk pripažįsta visa eilė pasaulio kraštų", kaip jis rašė "Drauge" 1981. XII. 28. Kad ir būdamas teisininkas, B. Nemickas vis dar nemoka perprasti dviejų tarptautinės teisės sąvokų: "de

jure" ir "de facto". Mes negalime pasitenkinti teoretine "de jure", nes visi žinome, kad "de facto" Lietuva yra sovietų pavergta. Todėl visai teisingai VLIKas stengiasi "atstatyti suvereninę Lietuvos valstybę", kas B. Nemickui atrodo nereikalingas dalykas.

Visas toks rašinėjimas niekam neduos jokios naudos.

Dr. Jonas Balys

Red. pastaba. Dėl teisinių terminų galima nuolat nesutikti. Pasisakius apie Vliką iš visų pusių, klausimą laikome pakankamai spėstu. Dėsime tik pozityvius pasisakymus.

Dieviškų įstatymų vykdymas veda žmogų į laisvę.

De Toequille

A. + A. JUSTINAS SAMAS

Ilgai gyvenęs Chicagoje, paskutiniu laiku gyveno Kalifornijoje, Garden Grove, mirė kovo 15 dieną, sulaukęs 94 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 73 metus. Kovo 17 dieną iš Sv. Kalisto bažnyčios laidojamas Holy Sepulchre kapinėse.

Liūdesys liko žmona Elzbieta, 5 sūnūs ir marčios, 4 dukterys ir žentas, 16 anūkių, 10 proanūkių, kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Buvo amžinas narys Tėvų Marijonų rėmėjų dr-jos ir Sv. Kazimiero Seserų rėmėjų dr-jos. Priklausė Liet. R. Katalikų susivienijimui.

Nuliūdę: ŽMONA ir ŠEIMA

A. + A. EMILIJA RAILA DOBROVALSKYTĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl. Mirė kovo 15 d. 1982, 9:50 val. vak., sulaukus 86 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 62 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sesers dukte Helen Pojman ir sesers sūnus Andrew Puplis su žmona Dorothy, brolio dukte Alina Valentine, brolienė Valerie Dobrovalskis, Lietuvoje brolis Konstantinas Dobrovalskis, kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas trečiądienį, 6 val. vak. Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street.

Laidotuvės įvyks penktadienį, kovo 19 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: GIMINĖS

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

Brangiai motinai

A. + A. ONAI ŠIDLAUSKIENEI mirus, reiškiame nuosirdžiausią užuojautą jos dukrai Elenai Dambriūnienei ir anūkams Marytei ir Antanui.

Aldona Aistienė, Gražina ir Domas Krivickai
Joana ir Antanas Vaičiūnai, Regina Vilimienė
Aleksandra ir Romualdas Zalubai

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad 1982 m. kovo mėn. 2 d. Sao Paulo mieste, Brazilijoje, po operacijos mirė

A. + A. ALEKSANDRA BAČELIENĖ

Dideliame nuliūdime liko sūnus Gražvydas su šeima, dukte Neringa su šeima Brazilijoje, 2 broliai su šeimomis Lietuvoje ir 2 seserys Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

ELENA SIDZIKAUSKIENĖ
ONA ŠIAUDIKIENĖ

A. + A. LIUCINAI VILKUTAITIENEI

mirus, gilią užuojautą reiškiame jos vyrui Vytautui, dukrai Ramunei, broliui Stasiui, seseriai Sofijai ir jų šeimoms.

JERONIMAS IR ELENA KACINSKAI

Mylimai mamai

A. + A. MARIJAI TAMOŠIENEI mirus, Mariją Kupcikevičienę ir visą šeimą nuosirdžiai užjaučiame.

ALFONSAS, FELICIJA, VYTAUTAS URBONAI

DRAUGAS, trečiadienis, 1982 m. kovo mėn. 17 d.

5

A. + A.

ARNOLDUI ALEKNAI mirus,
jo žmoną skautininkę Vandą ir jo šeimą nuosirdžiai užjaučia

CHICAGOS SKAUTININKIŲ DRAUGOVĖ

MYLIMAI MOTINAI

A. + A. ONAI ŠIDLAUSKIENEI mirus,

nuosirdžiai užuojautą reiškiamės Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui dr. KAZIUI ŠIDLAUSKUI, vėlonės dukterims: CĖSLOVAI ALEKSONIENEI, ONAI RADAMSKIENEI, JUZEI JAKUBENIENEI, MARIJAI GORODICKIENEI, ELENAI DAMBRIŪNIENEI ir jų šeimoms

LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ
SAJUNGOS CENTRO KOMITETAS

MYLIMAI MOTINAI

A. + A.

ONAI ŠIDLAUSKIENEI mirus,

jos sūnų DR. KAZI ŠIDLAUSKĄ su šeima, dukras: JUZĘ JAKUBENIENĘ, ONĄ RADOMSKIENĘ, ELENĄ DAMBRIŪNIENĘ, CĖSLOVĄ ALEKSIČIENĘ ir MARYTĘ GORODOCKIENĘ su šeimomis bei visus GIMINES nuosirdžiai užjaučia ir kratu liūdi

DANUTĖ IR ANTANAS PETKAUSKAI

MYLIMAI MOTINAI

A. + A.

ONAI ŠIDLAUSKIENEI mirus,

jos sūnų DR. KAZI ŠIDLAUSKĄ su šeima, dukras JUZĘ JAKUBENIENĘ, ONĄ RADOMSKIENĘ, ELENĄ DAMBRIŪNIENĘ, CĖSLOVĄ ALEKSIČIENĘ ir MARYTĘ GORODOCKIENĘ su šeimomis nuosirdžiai užjaučia.

DR. BALYS PETKAUSKAS

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Ave., Cicero
Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVENUE Tel. YArds 7-1158-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Illinois Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3334 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Clevelando Dievo Motinos** parapijos salėje kovo 20 d., šeštadienį, 7 val. vak. bus šių metų "Draugo" premijuoto romano premijos įteikimo iškilmės. Rengimo komisijai vadovauja Milda Lenkauskienė. Yra sudaryta plati komisija, kuri rūpinasi renginiu. Vaidins Hamiltono Dramos teatras "Aukuras" B. Pūkelevičiūtės parašytą komediją "Pirmoji Salomėja paimavo". Dalyvaus laureatė Birutė Pūkelevičiūtė, mecenatai dr. Ričardas ir Raimonda Kontrimai. "Draugo" leidėjams atstovaus kun. dr. V. Rimšelis. Programa su daugeliu sveikinimų spausdinama.

× **Sol. Vaclovas Verikaitis** su žmona iš Kanados specialiai buvo atvykę į Chicago pamatyti Lietuvių operos statomą "Der Freischütz". Sekmadienį abu svečiai dalyvavo operos užbaigimo balijėje, po to išskrido namo.

× **Marquette Parko Lietuvių namų** savininkų organizacijos susirinkimas bus kovo 19 d., penktadienį, 7:30 val. vak. parapijos salėje. Į susirinkimą yra pakviestas Marquette Parko apylinkės policijos atstovas, kuris kalbės apylinkės saugumo reikalu. Balys Brazdionis parodys filmą apie lietuvių katalikų kovą už religijos išlaikymą okupuotoje Lietuvoje. Nariai ir svečiai prašomi dalyvauti. Po susirinkimo vyks vaišės.

× **Genė Puniskienė**, St. Petersburg Beach, Fla., įteikė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **V. ir P. Kuzma**, London, Ont., Kanada, pratešdami "Draugo" prenumeratą, atsiuntė 5 dol. už kalendorių ir dar pridėjo 10 dol. auką savos spaudos laikymui. Taip pat palinkėjo visam dienraščio štabui geros sėkmės. Labai ačiū už lietuviško žodžio vertinimą ir linkėjimus.

× **Jonas Beikys**, Brockton, Mass., atsiuntė 4 dol. Po 3 dol. atsiuntė: Julia Paškevičius, Mary Abel, S. Butkūnas. Po 2 dol.: Bruno Ažiūsis, Ida Palaitis, S. Ganch. Visiems ačiū.

× **Dr. A. Stankus**, Stuart, Fla., Kazys Kazlauskas, Waukegan, Ill., atsiuntė po 7 dol. aukų. 4 dol. — A. Landsbergis, Freeport, N. Y., po 2 dol.: A. Grigaitis, Stasys Petrauskas ir Edward Mackevičius. Labai ačiū.

× **Vaclovas Valys**, Cleveland, Ohio, vertindamas lietuviškos spaudos svarbą mūsų išeivijos gyvenime, kartu su prenumeratorais mokesčiu atsiuntė ir 25 dol. auką jo paramai. V. Valį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai ačiū.

× **Julius Barakauskas**, Toronto, Ont., Kanada, pratešdamas "Draugo" prenumeratą, pridėjo ir 30 dol. savo dienraščio stiprinimui. J. Barakauską skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką tariame nuoširdų ačiū.

× **Priziūresiu vaiką** ar vyresnio amž. žmogų Marquette Parko apylinkėse. Prašau skambinti po 6:30 val. vak. telefonu 471-2406. (sk.).

× **Sunny Hills, Floridoje** naujoje lietuvių kolonijoje galima labai lengvomis sąlygomis įsigyti maisto krautuvę — "super market". Dėl informacijų skambinkite Mariui Kielai 737-1717. (sk.).

× **Dengiamie** ir taisome visų rūšių stogus. Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti. Skambinkite Arvydui Kielai tel. 434-9655 arba 737-1717. (sk.).

× **Lietuvių Mokytojų sąjunga** yra ruošiamas poeto Maironio 120 metų gimimo ir 50 metų mirties sukakties minėjimas kovo 28 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Liet. Tautiniuose namuose. Akademinei dalyje paskaitas skaitys mokytojai Danutė Bindokienė ir Dovas Saulys. Meninę programą atliks liuanistinių mokyklų mokiniai. Po to pabendrausime prie kavutės. Visi Chicago lietuviai kviečiami dalyvauti.

× **Edvardo Šumano** laiška, kritikuojantį rinkiminių kandidatų indorsavimą, vykdomą "Tribune" dienrašty, išspausdino "Chicago Tribune" kovo 15 dieną.

× **A. a. Edmundas Vaitkus**, anksčiau gyvenęs Stratforde, Conn., o dabar Chicagoje, po ilgos ir sunkios ligos mirė kovo 15 d. Pasąvotas Petkaus laidojimo įstaigoj. Po Pamaldų Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje šiandien laidojamas šv. Kazimiero kapinėse. Liko nuliūdime žmona Irena, duktė Ginta Pūdimaitienė su vaikais ir sūnus Vytautas su šeima, taip pat daug giminių ir draugų.

× **A. a. Justinas Samas**, ilgai gyvenęs Chicagoje, o paskutiniui laiku Garden Grove, Calif., mirė kovo 15 dieną, sulaukęs 94 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 73 metus. Kovo 17 d. iš šv. Kalisto bažnyčios laidojamas Holy Sepulchre kapinėse. Liūdesys liko žmona Elzbieta, 5 sūnūs ir marčios, 4 dukterys ir žentai, 16 anūkų, 10 proanūkų, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Elzbieta Samienė buvo ilgametė Marijonų bendradarbių pirmininkė.

× **Antanas Ragauskas**, Cicero, Ill., Vytautas Tamošaitis, Hot Springs, Ark., įvairiomis progomis, atsiuntė po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Bronė Simonaitienė**, Detroit, Mich., T. Dambrauskas, Hot Springs, Ark., M. Pauliukonis, Worcester, Mass., Pranas Polteraitis, St. Petersburg Beach, Fla., Česlovas Stanilius, Bloomfield Hls., Mich. Antanina Jonynienė, Detroit, Mich., Julia Adas, St. Petersburg Beach, Fla., Vaclovas Kuzmikas, Waterbury, Conn., visi įvairiomis progomis atsiuntė po 7 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Antanas Zavadzkas**, New London, Conn., R. Nelsas, Fullerton, Cal., V. Stadninkas, Los Angeles, Cal., Vacius Lelis, Sterling Hts., Mich., D. Mitkienė, iš Los Angeles, M. L. Baranaskas, So. Boston, Mass., kun. J. Ruokis, Putnam, Conn., atsiuntė po 7 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Šaulių žiniai**. Prof. dr. V. Mantauto pavedimu, pranešama šaulių žiniai, kad Šaulių Atstovų Suvažiavimo proga LEST Garbės Pirmininkas prof. dr. Vaidievis A. Mantautas skaičius Suvažiavimo išvakarėse šaulišką paskaitą "Kurio keliu, šaulių Sąjunga?" ši informacija šauliams paskaita įvyks š. m. kovo mėn. 26 d., penktadienio vakare, 6:30 val., Vyčių salėje, 2455 West 47th Street, Chicagoje, į kurią yra kviečiami visi šauliai ir šaulės, o ypatingai Suvažiavimo Atstovai ir Atstovės. Po paskaitos seks klausimai ir atsakymai, o po to kavutė ir pabendrausime.

× **Garbės Pirmininko iškviatimo ir priėmimo komitetas**. (pr.).

× **A. a. Justino Sabukonis** vienerių metų mirties metines minint, šv. Mišios bus atnaujamos kovo 21 d., 10:15 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Maloniai prašome draugus ir pažįstamus maldos dalyvauti.

Marija Sabukonis (pr.).

× **Pedagoginis Lituanistikos** institutas savo trimestro pabaigos proga mini dešimt metų sukaktį nuo instituto steigėjo Domo Velickos mirties. Per Mišias ta proga pamokslą pasakys kun. Vyt. Bagdanavičius. Koncelebrutos Mišios Jėzuitų koplyčioje bus šeštadienį, kovo 20 d., 9 val. ryto. Koncelebruos lektorai kun. J. Vaišnys ir kun. J. Duoba.

× **Šv. Kryžiaus bažnyčioje** kovo 7 d. buvo paminėtas šv. Kazimieras. Per pamaldas giedojo Paulina Mačiulienė, vargonais grojant muz. Julijui Mačiuliui. Sekmadieniais šioje bažnyčioje lietuviškos pamaldos yra 10 val.

× **"Bridges, Lithuanian-American Newsletter"**, vasario mėnesio numeris jau pasiekė redakciją. Šiame numeryje anglų kalba duodama plati lietuviško gyvenimo ir veiklos informacija. Biuletinį redaguoja S. Goštautas. Spausdinamas Pranciškonų spaustuviėje. Gaunamas 341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207.

× **Kun. Juozas Vaškas, MIC**, praves religinio susikaupimo dieną Verbu sekmadienį, balandžio 4 d., Ateitininkų namuose, Lemonte. Konferencijos prasišės 10 val. ryto. Diena baigsis šv. Mišiomis 5 val. p. p. Pietūs bus duodami vietoje. Visi kviečiami dalyvauti. Registruotis iš anksto telefonais: Chicagoje 434-0298, priemiesčiuose — 246-5390.

× **Lilijon Barauskas**, Sofija Vebrienė, Kazys Vaitkevičius, Bronius Prielgauskas, visi iš Chicago, apsilankė "Drauge" ir išgijo naujais leidiniais.

× **O. Pūronienė**, Park Ridge, Ill., J. Skardis, Ont., Kanada, C. Gudelis, Hinsdale, Ill., J. Vidmantas, Elizabeth, N. J., Jonas Stasiulis, Chicago, Ill., L. Kizlauskas, Cicero, Ill., A. Antanaitis ir A. Motūzas, abu iš Chicago, užsisakė naujais leidiniais.

× **Paul. Gudonis**, Chicago, Ill., atvyko į "Draugą", pratešdamas prenumeratą ir įteikė 25 dol. auką. P. P. Gudonį skelbiame garbės prenumeratorium, o už lietuviško žodžio vertinimą ir auką tariame ačiū.

× **Stasys K. Balys**, Grand Rapids, Mich., kartu su prenumeratora atsiuntė ir 27 dol. dienraščio paramai. S. Balį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

× **Jonas Černius**, Melrose Park, Ill., vertindamas lietuviško žodžio reikšmę išeivijoje, pratešdamas prenumeratą, atsiuntė ir 25 dol. auką. J. Černių skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką tariame ačiū.

× **Marija Paugys**, Melrose Park, Ill., atsiuntė 15 dol. auką. Labai ačiū.

× **Juozas Giedraitis**, East Northport, N. Y., lankydamsis Chicagoje, aplankė "Draugą", užmokėjo už dvi jo prenumeras, išgijo naujais leidiniais už didesnę sumą ir paliko 9 dol. auką. Labai ačiū.

× **Po 3 dol. atsiuntė** aukų: A. Gailiūsis, Marius Sėjus, Ginta Pūdimaitienė. Po 2 dol.: Bronius Kruopis, Ona Kovas, Jonas Leonavičius, Nelė Mazalaitė-Gabė, Viktoras Bakšys, dr. R. Butnis ir Petras Starevičius. Visiems ačiū.

× **Jonas Lipnickas**, Woodhaven, N. Y., kartu su prenumeratoro mokesčiu atsiuntė ir 20 dol. dienraščio paramai. J. Lipnicką skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką dėkojame.

× **Bronius Kasakaitis**, Chicago, Ill., Lietuvių Tautinių namų vedėjas, vertindamas lietuviško žodžio reikšmę išeivijoje, pratešdamas prenumeratą pridėjo ir 15 dol. auką. Labai ačiū.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Clevelando šv. Kazimiero lit. mokyklos 5 sk. mokiniai Vasario 16 d. minėjimo scenoje vaidavo "Vargo" mokyklą. Iš kairės: Vytas Zorska, Andris Dunduras, Danius Silgalis, Andrius Belzinskas, Kristina Šiupinytė ir Dana Gelažytė. Nuotr. V. Bacevičius.

Jonas Minelga

PIETŲ VEJELIUI

Pūsk, vėjeli, pamažu, Supk varnėną uosy. Mūsų mieste bus gražu, Jei gatves nušluosi.

Vakar slėpėms nuo audros, Čia šiaurys viešėjo. Jis šiandien mums neužgros - Jau namo išėjo.

Tu su gervėmis skraidai Virš laukų ir miestų. Debesėlių išskaidai, Kad saulutė šviestų.

Rengias maršą grot žiogai, Smuikelius iškėlė... Lik, vėjeli, čia ilgai — Visą vasarėlę.

DVI LIETUVOS

Aš pažįstu dvi Lietuvos. Pirmąją Lietuvą aš pažįstu iš savo senelių ir tėvų pasakojimo. Toji Lietuva yra kraštas, kur auga dideli, žali miškai, kyla aukšti kalnai, vingiuoja mėlynos upės. Zodis "Lietuva" man taip pat primena muziką. Kaip mano seneliai pasakojo, lietuviai mėgo dainuoti bet kada. Galvodama apie Lietuvą, aš vis matau žmonių dirbančius ūkiuose ir dainuojančius. Tos dainos rodo žmonių kultūrą, išaugusią per amžius.

Aš pažįstu ir kitą Lietuvą — dabartinę, švėtinę persekiojamą. Jie nori lietuvius surusinti ir atimti iš jų tikėjimą. Kai aš pagalvoju apie šią Lietuvą, matau kultūringus žmones, kurie turi nepalaužiamą viltį išlikti, kurie mato šviesą, amžiną ir ne užgesinamą. Ši šviesa juos stiprina, nes per kovą žmonės stiprėja.

Ir taip aš turiu dvi Lietuvos — pračietis ir dabarties. Kiekviena iš jų man turi atskirą prasmę, o abi kartu sudėtos sudaro vieną, pilną Lietuvos paveldą.

N. Slivinskaitė,

Toronto "Maironio" Aukštesniųjų liuanistinių kursų studentė. Kanada. ("Mūsų pasaulis").

MANO MINTYS APIE VASARIO ŠEŠIOLIKTĄ

Man Vasario 16-ta atrodo kaip paprasta diena. (O, koks čia lietuvis?? ar ne?) Kodėl mes švenčiame nepriklausomybės šventę, kai Lietuva paversta Rusijos? Gerai, 1918 metais buvo išlaisvinta, bet dabar nėra laisva.

Bet gal mes švenčiame todėl, kad Lietuva tapus laisva po 123 metų, turint truputį (ar daug!) kantrybės, vieną dieną vėl sulauks laisvės. Aš manau, kad taip gali atsitikti. Rusijos žmonės nėra patenkinti.

Kas Lenkijoje darosi parodo, kad žmonės nori geresnio gyvenimo. Aš manau, kad Rusijoje bus revoliucija ir Lietuva vėl bus išlaisvinta. Ir tada aš galėsiu džiaugtis. Ir dabar lietuviai Lietuvoje stipriai spiriasi rugams, o Lietuva nepažįs ir nebus surusinta.

Man atrodo, kad Vasario 16-tos šventė mums sako, kad Lietuva vėl bus laisva kaip buvo praėjus.

Danius Barzdukas, šv. Kazimiero lit. mokyklos Clevelande, mokinys.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

14 ir 15 amžiuje Lietuva buvo labai galinga. Tais laikais Lietuva turėjo daug priešių, kurie ją puldavo. Net po priešių puolimų Lietuva liko laisva.

1795 metais carinė Rusija užėmė Lietuvą. Ji norėjo, kad lietuviai užmirštų savo tikėjimą, bet lietuviai nepasidavė šiai priespaudai ir 1918 metais vasario šešioliktą dieną Lietuvos Taryba Vilniuje paskelbė Lietuvos Nepriklausoma valstybe ir pasirašė Nepriklausomybės aktą. Tais Nepriklausomybės metais Lietuva tapo labai graži kraštu. Jos kultūrinė, ekonominė ir politinė pažanga buvo tokia gera, kad net kiti kraštai pastebėjo.

Lietuva buvo nepriklausoma tik 22 metus. Dabar lietuviai neša sunkią Rusijos komunistų priespaudą. Mes turime tikėti, kad vieną dieną Lietuva vėl bus laisva.

Rūta Briūtė, Bostono lit. mok. VIII sk. mokinė.

MANO ŽINIOS APIE LIETUVĄ

Lietuva yra šalis, kur gimė mamytė ir tėvelis. Mes išmokome iš tėvelių ir lietuviškos mokyklos, kad ten labai gražu. Ten gražūs miškai. Lietuvos sostinė yra Vilnius. Vilniuje yra Gedimino pilis. Pirmas Lietuvos karalius buvo Mindaugas. Lietuvos vėliava yra geltonos, žalios ir raudonos spalvos. Lietuva yra prie Baltijos jūros. Mūsų kalba yra graži ir viena iš seniausių kalbų pasaulyje. Rūta yra mūsų meilčiausia gėlė.

Aida Bulytė, Clevelando "Mūsų Žingsniai" (Vaikų pasaulyje).

MANO ŽIEMOS ATOSTOGOS

Aš labai laikiu Kalėdų, nes tuo laiku būna ir žiemos atostogos. Tada man nereikia anksti keltis ir kiekvieną rytą eiti į mokyklą. Dienos metu galiu eiti į lauką ir žaisti sniege su savo draugais.

Namuose mano mama kepa daug pyragų ir sausainių, o sutės dabina Kalėdų eglutę. Kalėdines plokšteles groja garsiai, kurių klausosi tėvelis.

Visi patenkinti, kad jau Kalėdos. Kūčių vakarą mes valgome Kūčių vakarienę, o paskui einame pasiimti dovanų nuo eglutės. Šiais metais aš gavau labai daug dovanų. Aš mėgstu visas dovanas, kurias gaunu iš Kalėdų senelio.

Sekantį dieną mūsų šeima ejo pietums pas gimines. Mano atostogos buvo labai gražios.

Arūnas Raguckas, Hamiltono "Vysk. M. Valančiaus" lit. m-los mokinys. Kanada. ("Mūsų kūryba").

KEISTA ŽIEMA

Praeitoji žiema buvo labai keista. Aš niekada nemačiau daug gyvenime, kad nebūtų sniego. Visi bando išaiškinti šitokią keistą reiškinį. Kai kurie žmonės mano, kad tai yra gryno klimato reikšmas, pvz., kartą snigo Floridoje. Kiti mano, kad rusai bando kontroliuoti mūsų orą. Kiti dar mano, kad lankytojai iš kitų planetų, skridami per mūsų atmosferą, gadina oro srovių judėjimą.

Nors Montrealyje visiškai nebuvo sniego, bet pavaišavus toliau į šiaurę galima jo pamatyti. Tikimės, kad viena gera audra prieš žiemos galą parūpins sniego. Tas mums labai rūpi, kad šeštadieninė mokykla būtų nors vieną kartą uždaryta dėl sniego.

Audra Lapinaitė, Montreale lit. m-los mokinė. Kanada. ("Liepsna").

BAIGĖS UNIVERSITETĄ

Vienas jaunas vyras vaikščiojo po įstaigas ieškodamas darbo. Atvykęs į vieną įstaigą pristatė viršininkui:

— Jūs galėsite pradėti šluoti įstaigą nuo rytojaus dienos — pasakė viršininkas.

— Bet aš esu baigęs universitetą, — šaukė užsigaivęs vyras.

— Labai gerai, — pasakė viršininkas. — Mes jus išmokysime kaip šluoti.

GALVOSŪKIS NR. 116

Jono senelė sirgo reumatizmu. Gydotojas prirašė įvairių tablečių. Tris žalias tabletes liepė imti du kartus per dieną pirmadieniais ir penktadieniais. Keturias raudonas tabletes tris kart per dieną antradieniais ir ketvirtadieniais. Dvi mėlynas tabletes du kartus per dieną visomis likusiomis savaitės dienomis. Kiek tablečių senelė suvarto per savaitę? (5 taškai).

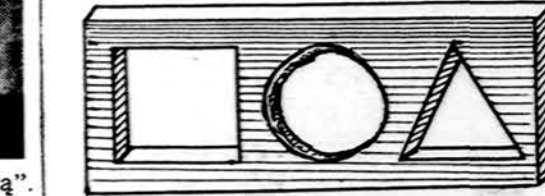
GALVOSŪKIS NR. 117

Taip sutvarkykite aštuonis

4-tukus, kad sudėjęs suma būtų lygi 176. (5 taškai).

GALVOSŪKIS NR. 118

(Žiūrėkite brėžinį). Čia yra nupiešta vieno incho storumo lentelė, kurioje yra išpiauta trys skirtingos formos skylutės. Pameginkite iš medžio išdrožti tik vieną kamštį, kuris tikty užkimšti visoms trimis skylėms. Tas kamštis turi būti vieno incho ilgumo, kad atitiktų lentelės storumui. (10 taškų).

GALVOSŪKIS NR. 119

"tas" yra žodžio dalis — galūnė, kuri kartojasi visuose duotose žodžiuose. Pagal duotas reikšmes parašykite pilnus žodžius. Už kiekvieną žodį gausite po vieną tašką.

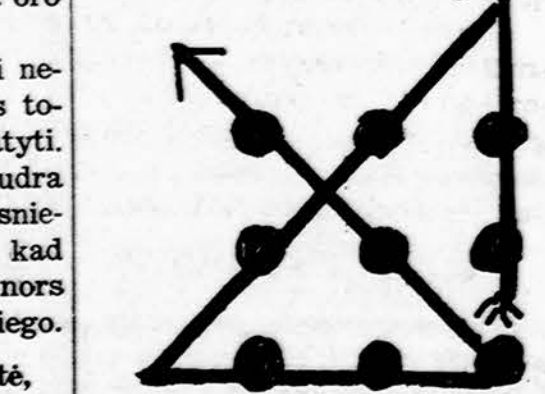
1. — tas = Lietuvos pinigais.
2. — tas = žvėrių karalius.
3. — tas = kojos apavas.
4. — tas = prekyboje vartojamas vienetas.
5. — tas = reikalingas susisiekimui.
6. — tas = elektros srovės matas.
7. — tas = metalas.
8. — tas = laikas.
9. — tas = ne dažnas.
10. — tas = padavimas.

GALVOSŪKIS NR. 120

Nurodykite kelis gyvūnus, kurie gyvena Arktijoje, bet nesutinkami Antarktyje, ir kelis Antarktyje gyvenančius gyvūnus, kurių vienas visai nesutinkamas Arktijoje, o kitas pasitaiko labai retai. (10 taškų).

GALVOSŪKIO NR. 96 SPRENDIMAS

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSŪKIO NR. 97 ATSAKYMAS

Paukščių vardai: varna, šarka, žvirblis, baltasis, varnėnas.

GALVOSŪKIO NR. 98 ATSAKYMAS

Vyro galva sudaryta iš šių skaitinių: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

GALVOSŪKIO NR. 100 ATSAKYMAS

Šimtas kačių sugaus šimtą pelių per tris minutes, nes kiekviena katė pagauna vieną pelę per tris minutes.

MŪSŲ KLASĖ

Mūsų klasė labai darbšti, tik vaikai tarp savęs daug kalba. Gal būt pusė klasės yra tokių. Aš labai stengiuos gerai ruošti pamokas. Aš turi tris pamokas per dieną: anglų, lietuvių ir pianino. Mums labai patinka mūsų mokytojos. Aš esu šeštame skyriuje.

Darius Vosylus, Los Angeles lit. m-los mokinys. ("Saulutė").